

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

για την εδραίωση της διαφάνειας στη λειτουργία της ασφαλιστικής αγοράς, την ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών και την προστασία των οφειλετών από αθέμιτες εισπρακτικές μεθοδεύσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Εδραίωση της διαφάνειας στη λειτουργία της ασφαλιστικής αγοράς

Άρθρο 1

Μετά το άρθρο 1 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') προστίθενται άρθρα 1α, 1β και 1γ ως εξής:

«Άρθρο 1α

Διαφημιστική ενημέρωση

1. Ο ασφαλιστής οφείλει να διασφαλίζει ότι όλες οι πληροφορίες περιλαμβανομένων των διαφημιστικών ανακοινώσεων, τις οποίες απευθύνει σε πελάτες ή δυνητικούς πελάτες του ή καθιστά πιθανή τη λήψη τους από αυτούς, πληρούν τις προϋποθέσεις ακρίβειας, σαφήνειας και δεν είναι παραπλανητικές.
2. Η πληροφόρηση πρέπει να είναι επαρκής και κατανοητή από το μέσο αποδέκτη της. Η πληροφόρηση δεν πρέπει να αποκρύπτει ή να υποβαθμίζει σημαντικά στοιχεία, δηλώσεις ή προειδοποιήσεις κρίσιμα για την διαμόρφωση πλήρους εικόνας για τα χαρακτηριστικά του προϊόντος.
3. Όταν περιεχόμενο της πληροφόρησης είναι η σύγκριση παρόμοιων ασφαλιστικών προϊόντων πρέπει:
 - α) η σύγκριση να είναι εύλογη και αντικειμενική,
 - β) να προσδιορίζονται οι πηγές της συγκριτικής πληροφόρησης και
 - γ) να αναφέρονται τα βασικά συγκριτικά στοιχεία και οι συγκριτικές παραδοχές.
4. Κάθε διαφήμιση για ασφάλιση ζωής δεν πρέπει να δίνει έμφαση μόνο σε δυνητικά οφέλη από την ασφάλιση, χωρίς να επισημαίνει παράλληλα κάθε σχετικό κίνδυνο.

Άρθρο 1β

Προσυμβατική ενημέρωση σε όλες τις ασφαλίσσεις

1. Εκτός της ενημέρωσης που προβλέπεται από άλλες διατάξεις, ο ασφαλιστής ενημερώνει τον λήπτη της ασφάλισης πριν τη σύναψη οποιασδήποτε σύμβασης ασφάλισης εγγράφως ή επί άλλου σταθερού μέσου για:

α) την επωνυμία, τον σκοπό και την νομική μορφή του ασφαλιστή,

β) το κράτος-μέλος καταγωγής του ασφαλιστή ή το κράτος-μέλος στο οποίο βρίσκεται το υποκατάστημα ή το πρακτορείο μέσω του οποίου συνάπτεται η σύμβαση,

γ) τη διεύθυνση της έδρας του ασφαλιστή ή του υποκαταστήματος ή του πρακτορείου μέσω του οποίου συνάπτεται η σύμβαση,

δ) τους γενικούς όρους ασφάλισης που ισχύουν για τη συγκεκριμένη ασφάλιση,

ε) τις παρεχόμενες καλύψεις κύριας και παρεπόμενης ασφάλισης, τις τυχόν εξαιρέσεις κάλυψης και τις διάφορες επιλογές του λήπτη της ασφάλισης.

στ) την διάρκεια της σύμβασης τόσο για την κύρια ασφάλιση όσο και τη παρεπόμενη,

ζ) τον τρόπο καταγγελίας της σύμβασης,

η) το συνολικό τίμημα της ασφάλισης, συμπεριλαμβανομένων και των φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων που η σύναψή της συνεπάγεται, το ασφάλιστρο τόσο για την κύρια ασφάλιση όσο και για κάθε παρεπόμενη ασφάλιση και τις λεπτομέρειες καταβολής των ασφαλίσεων,

θ) την ύπαρξη και τον τρόπο άσκησης του δικαιώματος υπαναχώρησης,

ι) τις γενικές ενδείξεις για το φορολογικό καθεστώς που ισχύει για τον συγκεκριμένο τύπο ασφαλιστηρίου,

ια) το εφαρμοστέο δίκαιο της σύμβασης, εάν οι συμβαλλόμενοι δεν έχουν δικαίωμα επιλογής ή διαφορετικά το εφαρμοστέο δίκαιο που προτείνει ο ασφαλιστής,

ιβ) τον τρόπο και τον χρόνο διευθέτησης των εγγράφων παραπόνων των αντισυμβαλλομένων ή δικαιούχων αποζημίωσης υπό την επιφύλαξη της δυνατότητας άσκησης ενδίκου μέσου,

ιγ) τις πληροφορίες για την έναρξη ισχύος όλων των καλύψεων βασικών και παρεπόμενων,

ιδ) τους τρόπους εξωδικαστικής επίλυσης των διαφορών και

ιε) την αρμόδια εποπτική αρχή και τη δυνατότητα υποβολής παραπόνων ή καταγγελίας σε αυτή.

2. Κατά την διάρκεια της σύμβασης ο ασφαλιστής υποχρεούται να γνωστοποιεί στον λήπτη της ασφάλισης κάθε μεταβολή στην επωνυμία, στη

νομική του μορφή, στη διεύθυνση της έδρας, του υποκαταστήματος ή του πρακτορείου μέσω του οποίου συνάπτεται η σύμβαση.

3. Ο ασφαλιστής οφείλει να διαθέτει στον λήπτη της ασφάλισης ένα ενημερωτικό έντυπο για το συγκεκριμένο ασφαλιστικό προϊόν, το οποίο εμπεριέχει όλες τις σημαντικές πληροφορίες για τη σύναψη και την εκπλήρωση της ασφαλιστικής σύμβασης. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Οικονομικών μπορούν να εξειδικεύονται οι πληροφορίες που πρέπει περιλαμβάνονται στο έντυπο αυτό.

Άρθρο 1γ

Υποχρεώσεις ασφαλιστικού διαμεσολαβητή

1. Εκτός των υποχρεώσεων του που προκύπτουν από άλλες διατάξεις, ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής, κατά την έννοια του στοιχ. 5 του άρθρ. 2 του π.δ. 190/2006, υποχρεούται να:

α) συλλέγει επιμελώς επαρκείς πληροφορίες και στοιχεία από το λήπτη της ασφάλισης και να τις μεταβιβάζει στον ασφαλιστή,

β) αποκαλύπτει επακριβώς στο λήπτη της ασφάλισης το είδος της σχέσης του με συγκεκριμένο ή συγκεκριμένους ασφαλιστές, εκτός αν διαμεσολαβεί στην ασφάλιση μεγάλων κινδύνων ή σε αντασφάλιση,

γ) ενημερώνει επαρκώς το λήπτη της ασφάλισης για τα χαρακτηριστικά της ασφάλισης, τους κινδύνους της καθώς και τα δικαιώματα του λήπτη της ασφάλισης,

δ) να ενημερώνει, πριν από κάθε εξαγορά ή μεταφορά ασφάλισης, τον λήπτη της ασφάλισης για τις έννομες και οικονομικές συνέπειες της επιλογής του,

2. Παραβίαση των παραπάνω υποχρεώσεων γεννά δικαίωμα αποζημίωσης του λήπτη της ασφάλισης, εκτός εάν ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής αποδείξει την έλλειψη υπαιτιότητάς του. Ο ασφαλιστής ευθύνεται εις ολόκληρον με τον ασφαλιστικό διαμεσολαβητή έναντι του λήπτη της ασφάλισης για την παραβίαση των υπό γ) και δ) διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου, εκτός αν αποδείξει την έλλειψη υπαιτιότητάς του.»

Άρθρο 2

Ένταξη και έλεγχος των όρων ασφαλίσεων

Η παράγραφος 6 του άρθρου 2 ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Αν ο ασφαλιστής δεν παρέδωσε κάποια από τις πληροφορίες που προβλέπονται στα άρθρα 1β, 28δ, 28^ε ή δεν παρέδωσε τους ασφαλιστικούς όρους κατά το χρόνο της υποβολής της αίτησης ή δεν παρέδωσε τους ασφαλιστικούς όρους σύμφωνα με την παράγραφο 4, ο λήπτης της ασφάλισης έχει δικαίωμα να εναντιωθεί γραπτώς στη σύναψη της ασφαλιστικής σύμβασης μέσα σε δέκα τέσσερις (14) ημέρες από την

παράδοση του ασφαλιστηρίου. Η ως άνω προθεσμία δεν αρχίζει, αν ο ασφαλιστής δεν έχει ενημερώσει σχετικά με το δικαίωμα εναντίωσης τον λήπτη της ασφάλισης γραπτά ή με ευκρινή σημείωση στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστηρίου και δεν έχει χορηγήσει σε αυτόν σε χωριστό έντυπο υπόδειγμα δήλωσης εναντίωσης. Το δικαίωμα εναντίωσης αποσβέννυται μετά πάροδο δέκα (10) μηνών από την πληρωμή του πρώτου ασφαλιστρού. Σε περίπτωση εναντίωσης, ματαιούται η σύναψη της σύμβασης. Το βάρος της απόδειξης της παράδοσης των εγγράφων φέρει ο ασφαλιστής. Οι διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου αυτού δεν θίγονται. Τα τυχόν κενά που ανακύπτουν εξαιτίας της μη ένταξης όρων στη σύμβαση ή ακυρότητας αυτών κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, καλύπτονται σύμφωνα τις επιταγές της καλής πίστης και τις δικαιολογημένες προσδοκίες του λήπτη της ασφάλισης».

Άρθρο 3

Συνέπειες από την καθυστέρηση στην καταβολή του ασφαλίματος

1. Στο τέλος της παραγράφου 7 του άρθρου 7 ν. 2496/1997, όπως ισχύει, καταργούνται και προστίθενται τα ακόλουθα:

«Η κατά το άρθρο 932 του Αστικού Κώδικα χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης του ζημιωθέντος από την παραβίαση των διατάξεων της παραγράφου αυτής δεν μπορεί να είναι κατώτερη των πεντακοσίων (500) ευρώ αν το ύψος ασφαλίματος ανέρχεται μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, κατώτερη των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ αν το ύψος του ασφαλίματος ανέρχεται μέχρι δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ και τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ σε κάθε άλλη περίπτωση, εκτός αν ζητήθηκε από τον ενάγοντα μικρότερο ποσό».

Άρθρο 4

Μετά το άρθρο 9 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') προστίθεται άρθρο 9α ως εξής:

«Άρθρο 9α

Ομαδικά συμβόλαια ασφάλισης

Για τη συμμετοχή σε ομαδικά συμβόλαια ασφάλισης, όπου ο λήπτης της ασφάλισης είναι πρόσωπο διαφορετικό του ασφαλισμένου, ο ασφαλισμένος λαμβάνει:

α) ενημέρωση για την οικονομική επιβάρυνση που συνεπάγεται η συμμετοχή του σε ομαδικό συμβόλαιο ασφάλισης,

β) την προσυμβατική ενημέρωση που λαμβάνει ο λήπτης της ασφάλισης, με εξαίρεση το ύψος του ασφαλιστρού σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος δεν συμμετέχει σε αυτό,

γ) βεβαίωση ασφάλισης που περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία της ασφαλιστικής σύμβασης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του παρόντος και με την επιφύλαξη της εξαίρεσης του προηγούμενου εδαφίου για το ασφαλιστρού, και

δ) χορήγηση των γενικών όρων του συμβολαίου που αφορούν την έννομη θέση του ασφαλισμένου.»

Άρθρο 5

Μετά το άρθρο 10 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') προστίθενται άρθρο 10α ως εξής:

«Άρθρο 10α

Μεταβίβαση του δικαιώματος στο ασφάλισμα

Αν ο λήπτης της ασφάλισης έχει εκχωρήσει το δικαίωμα στο ασφάλισμα σε τρίτο, και ο τελευταίος εντός 18 μηνών από την επέλευση των προϋποθέσεων καταβολής του ασφαλισματος δεν εγείρει αξίωση καταβολής του, αποκτά ο εκχωρητής αυτοδικαίως το δικαίωμα να αξιώσει από τον ασφαλιστή την καταβολή του ασφαλισματος στον τρίτο.»

Άρθρο 6

Ενημέρωση κατά τη διάρκεια της ασφάλισης

Στο τέλος του άρθρου 27 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') προστίθεται παράγραφος 6 ως εξής:

«6. Ο ασφαλιστής υποχρεούται να ενημερώνει εγγράφως το λήπτη της ασφάλισης, χωρίς επιπλέον χρέωση, τουλάχιστον ετησίως, σχετικά με:

α) τα ετησίως καταβαλλόμενα ασφάλιστρα και την κατανομή τους στις τυχόν επιμέρους καλύψεις που προβλέπονται στο ασφαλιστήριο,

β) το συσσωρευμένο κεφάλαιο (μαθηματικό απόθεμα) με βάση το εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο που προβλέπεται στη σύμβαση,

γ) το ποσόν της υπεραπόδοσης που πραγματοποιήθηκε κατά τη χρήση από την απόδοση των επενδύσεων του μαθηματικού αποθέματος πέραν από το εγγυημένο τεχνικό επιτόκιο και το ποσοστό της απόδοσης αυτής,

δ) το ποσό της απόδοσης που πραγματοποιήθηκε από τις επανεπενδύσεις των επενδυόμενων ποσών εφόσον πρόκειται για ασφαλίσσεις συνδεδεμένες

με επενδύσεις και επιπλέον των υποχρεώσεων του άρθρου 13γ του ν.δ. 400/1970, όπως ισχύει, και

ε) την αξία εξαγοράς, τις τυχόν επιβαρύνσεις που μειώνουν αυτή και τις συνέπειες που συνεπάγεται η άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς ή η μετατροπή της ασφάλισης σε ελεύθερη καταβολής ασφαλίστρων.»

Άρθρο 7

Μετά το άρθρο 28 του ν. 2496/1997 προστίθενται άρθρα 28α, 28β, 28γ, 28δ, 28ε, 28στ και 28ζ ως εξής:

«Άρθρο 28α

Προσυμβατική αξιολόγηση στις ασφαλίσεις ζωής

Πριν τη σύναψη σύμβασης ασφάλισης ζωής και πλέον των υποχρεώσεων οι οποίες προβλέπονται σε άλλες διατάξεις, ο ασφαλιστής οφείλει να συλλέξει επαρκείς πληροφορίες, προκειμένου:

α) να εκτιμήσει εάν η προτεινόμενη ασφάλιση είναι κατάλληλη για τις ανάγκες του λήπτη ασφάλισης ή του ασφαλισμένου και συνάδει με τους στόχους και τις προσδοκίες του και

β) να αξιολογήσει την ικανότητα του λήπτη ασφάλισης να ανταποκριθεί στις οικονομικές και συμβατικές υποχρεώσεις της συγκεκριμένης ασφάλισης.

Άρθρο 28β

Προσυμβατική αξιολόγηση στις ασφαλίσεις ζωής που συνδέονται με επενδύσεις

1. Πριν τη σύναψη συμβάσεως ασφάλισης ζωής που συνδέεται με επενδύσεις, ο ασφαλιστής, εκτός των λοιπών υποχρεώσεων που προκύπτουν από άλλες διατάξεις, οφείλει να εκτιμήσει εάν ο λήπτης της ασφάλισης διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις, εμπειρία και εξειδίκευση ώστε να λαμβάνει τις δικές του επενδυτικές αποφάσεις και να αξιολογεί δεόντως του σχετικούς κινδύνους.

2. Εφόσον ο ασφαλιστής κρίνει ότι ο λήπτης της ασφάλισης δεν διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις, εμπειρία και εξειδίκευση της προηγούμενης παραγράφου, οφείλει να εκτιμήσει εάν η σχεδιαζόμενη ασφάλιση είναι κατάλληλη για τον λήπτη της ασφάλισης σύμφωνα με τα επενδυτικά του χαρακτηριστικά. Για το σκοπό αυτό, ο ασφαλιστής οφείλει να συλλέγει τις αναγκαίες πληροφορίες για τη γνώση και την εμπειρία του λήπτη της ασφάλισης σχετικά με την προτεινόμενη ασφάλιση ή/και τον επενδυτικό τομέα με τον οποίο συνδέεται η ασφάλιση αυτή.

3. Εάν ο ασφαλιστής κρίνει ότι μια συγκεκριμένη ασφάλιση δεν είναι κατάλληλη για τον λήπτη της ασφάλισης, οφείλει να τον ενημερώσει εγγράφως προειδοποιώντας τον για τους ενδεχόμενους κινδύνους που αναλαμβάνει.

Άρθρο 28γ

Συλλογή πληροφοριών για την προσυμβατική αξιολόγηση

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 28α και 28β ο ασφαλιστής οφείλει, πριν τη σύναψη της σύμβασης ασφάλισης ζωής, να συλλέξει πληροφορίες, ιδίως σχετικά με:

α) το χρονικό διάστημα για το οποίο ο λήπτης της ασφάλισης επιθυμεί να διατηρήσει την ασφάλιση,

β) τις προτιμήσεις του λήπτη της ασφάλισης για το είδος της ασφάλισης και το βαθμό ανάληψης επενδυτικού κινδύνου,

γ) τα επενδυτικά χαρακτηριστικά του λήπτη της ασφάλισης και τη σχετική του πείρα σε σχέση με παρόμοια επενδυτικά προϊόντα,

δ) τους σκοπούς της ασφάλισης και τις ασφαλιστικές ανάγκες του λήπτη της ασφάλισης

ε) την προέλευση και το ύψος των τακτικών εισοδημάτων του λήπτη της ασφάλισης,

στ) τα περιουσιακά στοιχεία του λήπτη της ασφάλισης, ιδίως τα ρευστά του διαθέσιμα, τις επενδύσεις και τα ακίνητά του,

ζ) τις τακτικές οικονομικές υποχρεώσεις του λήπτη της ασφάλισης, και

η) το μορφωτικό επίπεδο, τις γνώσεις και το επάγγελμα του λήπτη της ασφάλισης.

2. Εάν ο λήπτης ασφάλισης που συνδέεται με επενδύσεις δεν παρέχει τις πληροφορίες τις οποίες του ζητά, κατά την προηγούμενη παράγραφο, ο ασφαλιστής ή παρέχει ανεπαρκείς πληροφορίες, ο ασφαλιστής παρέχει σε αυτόν εύλογο χρονικό διάστημα για τη χορήγησή τους, προειδοποιώντας τον ότι άνευ αυτών αρνείται την κατάρτιση της σύμβασης.

3. Η αξιολόγηση των παραπάνω πληροφοριών και η ένταξη του λήπτη της ασφάλισης σε συγκεκριμένη επενδυτική κατηγορία που αντιστοιχεί στα επενδυτικά χαρακτηριστικά και δυνατότητές του γίνεται από τον ασφαλιστή μέσω συμβούλων ή συνεργατών οι οποίοι διαθέτουν τις κατάλληλες γνώσεις και εμπειρία.

4. Το ελάχιστο περιεχόμενο των υποχρεώσεων του ασφαλιστή που αναφέρονται στο παρόν άρθρο μπορεί να εξειδικεύεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Οικονομικών.

Άρθρο 28δ

Προσυμβατική ενημέρωση στις ασφαλίσεις ζωής

1. Πριν τη σύναψη σύμβασης ασφάλισης ζωής ο ασφαλιστής ενημερώνει τον λήπτη ασφάλισης για τα κύρια χαρακτηριστικά της ασφάλισης, προκειμένου αυτός:

α) να συγκρίνει αυτήν με άλλες επιλογές.

β) να κατανοεί ευλόγως τη φύση και τα χαρακτηριστικά της προσφερόμενης ασφάλισης και ως εκ τούτου να λαμβάνει απόφαση με βάση αντικειμενική πληροφόρηση.

2. Η ενημέρωση έχει ως ελάχιστο αντικείμενο:

α) το είδος της ασφάλισης,

β) τη διάρκεια της σύμβασης ασφάλισης,

γ) το ασφάλιστρο, τον τρόπο και τον χρόνο καταβολής του, το ποσόν που αντιστοιχεί σε κάθε παροχή, καθώς και τη συχνότητα, τις αιτίες και τα κριτήρια αναπροσαρμογής του,

δ) τους φόρους ή άλλα τέλη και το ύψος αυτών που επιβαρύνουν την ασφάλιση,

ε) τον τρόπο και το χρόνο απόδοσης της ασφαλιστικής παροχής καθώς και την έναρξη ισχύος όλων των καλύψεων, βασικών και συμπληρωματικών,

στ) στοιχεία για το ύψος των εξόδων που έχουν συνυπολογιστεί στο ασφάλιστρο. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τα έξοδα σύναψης της ασφάλισης (έξοδα πρόσκτησης) ως ένα ενιαίο συνολικό ποσόν και τα λοιπά έξοδα της ασφάλισης ως μέρος του ετήσιου ασφαλίστρου, λαμβανομένης υπόψη της διάρκειας της ασφάλισης,

ζ) την τυχόν εγγυημένη απόδοση του συσσωρευόμενου κεφαλαίου,

η) τη συμμετοχή του λήπτη ασφάλισης στην πιθανή υπεραπόδοση καθώς το ποσοστό και τον τρόπο υπολογισμού αυτής,

θ) το δικαίωμα και τις προϋποθέσεις μετατροπής της ασφάλισης σε ελεύθερης καταβολής ασφαλίστρου, το δικαίωμα μερικής ή ολικής εξαγοράς, την τυχόν μείωση της αξίας εξαγοράς και τις τυχόν αρνητικές συνέπειες που συνεπάγεται η άσκησή τους για τον λήπτη της ασφάλισης. Η ενημέρωση αυτή αφορά και στον προσδιορισμό των αξιών εξαγοράς με σχετικό πίνακα εξαγορών στο βαθμό που οι αξίες είναι εγγυημένες,

ι) τις συνέπειες καθυστέρησης καταβολής του ασφαλίστρου,

ια) την υποχρέωση του λήπτη ασφάλισης να γνωστοποιήσει και να περιγράψει επακριβώς πληροφορίες κρίσιμες για τη συγκεκριμένη ασφάλιση, και την εκτίμηση του ασφαλιστέου κινδύνου καθώς και τις συνέπειες παράβασης αυτής της υποχρέωσης,

ιβ) την υποχρέωση του ασφαλιστή να ενημερώνει ετησίως το λήπτη της ασφάλισης για το σύνολο των καταβληθέντων ασφαλίστρων, την κατανομή των ασφαλίστρων σε επιμέρους παροχές, το συσσωρευμένο κεφάλαιο, το ποσόν της υπεραπόδοσης, το ποσοστό της απόδοσης και την αξία εξαγοράς.

3. Ο ασφαλιστής οφείλει να ενημερώνει τον λήπτη ασφάλισης για τις αποδόσεις της προηγούμενης πενταετίας ή τις αποδόσεις κατά το διάστημα

που ήταν διαθέσιμη η ασφάλιση. Η περίοδος αναφοράς και η πηγή των πληροφοριών πρέπει να είναι σαφείς. Η πληροφόρηση υπογραμμίζει ότι τα αριθμητικά στοιχεία αναφέρονται στο παρελθόν και ότι οι προηγούμενες αποδόσεις δεν αποτελούν ασφαλή ένδειξη μελλοντικών αποδόσεων. Όταν η πληροφόρηση αφορά σε υποθετικές μελλοντικές αποδόσεις η πληροφόρηση βασίζεται σε εύλογες παραδοχές που μπορούν να τεκμηριωθούν με αντικειμενικά δεδομένα.

4. Η ενημέρωση της προηγούμενης παραγράφου δεν μπορεί να βασίζεται μόνον σε υπόδειξη πινάκων με αναφορά σε παραδείγματα, υποθετικές αποδόσεις ή οικονομικές συνέπειες. Κατά την παρουσίαση πινάκων με οικονομικές αναφορές διευκρινίζεται εάν οι αποδόσεις είναι βέβαιες ή υποθετικές. Οι πίνακες με υποθετικές αποδόσεις διακρίνονται από την περιγραφή της παροχής, παρατίθενται σε διακριτό από αυτή μέρος και δεν ενσωματώνονται στο ασφαλιστήριο. Η περιγραφή των υποθετικών αποδόσεων στηρίζεται στα ατομικά στοιχεία του λήπτη της ασφάλισης, στο συγκεκριμένο ασφαλιστρο και στο δηλούμενο επιτόκιο υπολογισμού. Αν πρόκειται για ασφάλιση ζωής με επενδυτικό χαρακτήρα με κίνδυνο απώλειας του επενδύομένου κεφαλαίου, η αναφορά σε παραδείγματα περιλαμβάνει και την εκδοχή απώλειας κεφαλαίου.

5. Συμβατική παραίτηση του λήπτη της ασφάλισης από το δικαίωμα ενημέρωσης είναι άκυρη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα, ανεξαρτήτως του είδους της ασφάλισης και του εάν αυτή συνάπτεται για επαγγελματικούς ή μη λόγους.

6. Η παραπάνω πληροφόρηση χορηγείται σε έγγραφη μορφή ή επί σταθερού εναποθέματος διαθέσιμου και προσιτού στον πελάτη κατά τρόπο ευσύνοπτο και σαφή. Ο ασφαλιστικός διαμεσολαβητής οφείλει να προβαίνει σε προφορική παρουσίαση των σημαντικών στοιχείων της ασφάλισης και παροχή εξηγήσεων.

7. Το ελάχιστο περιεχόμενο των υποχρεώσεων του ασφαλιστή που αναφέρονται στο παρόν άρθρο μπορεί να εξειδικεύεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Οικονομικών.

Άρθρο 28ε

Προσυμβατική ενημέρωση στις ασφάλισεις ζωής που συνδέονται με επενδύσεις

1. Στις περιπτώσεις σύμβασης ασφάλισης ζωής που συνδέεται με επενδύσεις, πέραν των υποχρεώσεων που απορρέουν από το προηγούμενο άρθρο, ο ασφαλιστής ενημερώνει τον λήπτη της ασφάλισης για τα ακόλουθα:

α) τη σύνδεση του εφάπαξ ή τμηματικά καταβαλλόμενου ασφαλιστρού με επενδύσεις οποιασδήποτε φύσης και αντικειμένου, τα χαρακτηριστικά και τους κινδύνους αυτών, τη μεταβλητότητα της απόδοσής τους καθώς και το βαθμό κινδύνου απώλειας του κεφαλαίου. Αν οι παροχές του ασφαλιστηρίου συμβολαίου συνδέονται με μονάδες επένδυσης, δίνονται επιπλέον

πληροφορίες για το είδος και τα χαρακτηριστικά των μονάδων με τις οποίες συνδέονται οι παροχές.

β) την πιθανή εγγύηση κεφαλαίου και το συναφές ασφάλισμα που θα λάβει ο λήπτης της ασφάλισης, καθώς και ενημέρωση για το πρόσωπο του παρέχοντος την εγγύηση κεφαλαίου ή οποιαδήποτε άλλης μορφής εγγύηση, και συγκεκριμένα εάν αυτό είναι η ασφαλιστική εταιρεία, πιστωτικό ίδρυμα, εκδότης κινητής αξίας ή άλλο πρόσωπο,

γ) το ακριβές αντικείμενο και είδος της επένδυσης, καθώς και το ποσοστό κατανομής σε διαφορετικά είδη επενδύσεων,

δ) τις επενδυτικές στρατηγικές του ασφαλιστή και τα κριτήρια αυτών,

ε) την κατοχή χρηματοπιστωτικών μέσων ή κεφαλαίων του λήπτη της ασφάλισης από τρίτο για λογαριασμό του ασφαλιστή, καθώς και για την ευθύνη που έχει αυτός, για τυχόν πράξεις ή παραλείψεις του τρίτου και για τις συνέπειες για τον λήπτη της ασφάλισης από ενδεχόμενη αφερεγγυότητα του τρίτου,

στ) την κατοχή από τρίτο σε συλλογικό λογαριασμό χρηματοπιστωτικών μέσων του λήπτη της ασφάλισης, γεγονός που υποχρεώνει τον ασφαλιστή σε ενημέρωση του λήπτη της ασφάλισης για τους κινδύνους που αυτό συνεπάγεται, και

ζ) με την επιφύλαξη των προβλεπόμενων από το ν.δ. 400/70, την εφαρμογή νομοθεσίας κράτους της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με λογαριασμούς χρηματοπιστωτικών μέσων ή κεφαλαίων του λήπτη της ασφάλισης πελάτη, γεγονός που υποχρεώνει τον ασφαλιστή να επισημαίνει στον λήπτη της ασφάλισης ότι τα δικαιώματά του, ως προς τα συγκεκριμένα χρηματοπιστωτικά μέσα ή κεφάλαια του, μπορεί να διαφέρουν ανάλογα.

2. Συμβατική παραίτηση του λήπτη της ασφάλισης από το δικαίωμα ενημέρωσης του παρόντος άρθρου είναι άκυρη και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα, εκτός εάν ο ασφαλιστής έχει εκτιμήσει ότι ο λήπτης της ασφάλισης διαθέτει τις απαραίτητες γνώσεις, εμπειρία και εξειδίκευση ώστε να λαμβάνει τις δικές του επενδυτικές του αποφάσεις και να αξιολογεί δεόντως του σχετικούς κινδύνους, κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 28β.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται και σε κάθε τροποποίηση σύμβασης ασφάλισης ζωής συνδεδεμένης με επενδύσεις.

Άρθρο 28στ

Εποπτεία και διαφάνεια για τις ασφάλειες ζωής που συνδέονται με επενδύσεις

1. Αν ο ασφαλιστής προσφέρει ασφάλειες ζωής που συνδέονται με επενδύσεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται χρηματοπιστωτικά μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 5 του ν. 3606/2007, οφείλει να συμμορφώνεται στις οργανωτικές απαιτήσεις των ΑΕΠΕΥ κατά τις παρ. 5 και 6 και 9 του άρθρου

12 του ν. 3606/2007 και των νομοθετημάτων που τον συμπληρώνουν. Ο έλεγχος συμμόρφωσης προς την παραπάνω υποχρέωση διενεργείται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

2. Ο ασφαλιστής οφείλει να λαμβάνει κάθε μέτρο αποφυγής σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 13 ν. 3606/2007. Ο έλεγχος συμμόρφωσης προς την παραπάνω υποχρέωση διενεργείται από την Τράπεζα της Ελλάδος.

3. Εφόσον ο ασφαλιστής κρίνει ότι πρέπει να αλλάξει την επενδυτική του πολιτική κατά τρόπο που επηρεάζει ισχύουσες ασφαλίσεις, οφείλει να ενημερώσει τους λήπτες των ασφαλίσεων που επηρεάζονται και να λάβει τη συναίνεσή τους με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας.

4. Οι ασφαλιστικοί διαμεσολαβητές δεν μπορούν να προσφέρουν ασφάλειες ζωής που συνδέονται με επενδύσεις, αν δεν διαθέτουν ειδικό πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας. Οι εξετάσεις για τη χορήγηση του ειδικού πιστοποιητικού επαγγελματικής επάρκειας διενεργούνται με ευθύνη της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Με κοινή απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθορίζονται τα τυπικά προσόντα και οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στις εξετάσεις, η εξεταστέα ύλη, η διοργάνωση σχετικών σεμιναρίων επιμόρφωσης, η διαδικασία των εξετάσεων, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης και ανάκλησης του πιστοποιητικού επαγγελματικής επάρκειας, τα τέλη που πρέπει να καταβάλουν οι υποψήφιοι και οι εταιρείες στις οποίες απασχολούνται ή πρόκειται να απασχοληθούν και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια. Με την απόφαση αυτή προβλέπεται μεταβατική περίοδος για την κτήση του πιστοποιητικού επαγγελματικής κατάρτισης από πρόσωπα τα οποία ασκούν ήδη νόμιμα την δραστηριότητα του ασφαλιστικού διαμεσολαβητή. Με την ίδια απόφαση μπορεί να προβλέπεται η διαδικασία αναγνώρισης πιστοποιητικών επαγγελματικής επάρκειας που έχουν χορηγηθεί με διαδικασία πιστοποίησης κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντίστοιχης με αυτή του άρθρου αυτού, η δυνατότητα ανάθεσης, εν όλω ή εν μέρει, της διενέργειας των εξετάσεων σε άλλους φορείς, καθώς και λεπτομέρειες σχετικά με την εφαρμογή εξαιρέσεων από τη συμμετοχή σε εξετάσεις. Η έναρξη της ισχύος του πρώτου εδαφίου της παρούσης παραγράφου ορίζεται ομοίως με κοινή απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Άρθρο 8

Προσδιορισμός της αξίας εξαγοράς

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 29 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Ο λήπτης ατομικής ασφάλισης έχει το δικαίωμα να ζητήσει οποτεδήποτε την αξία εξαγοράς της ασφάλισης ζωής. Με το ασφαλιστήριο επιτρέπεται να μη συμφωνηθεί αξία εξαγοράς για το πρώτο έτος. Στην ομαδική ασφάλιση μπορεί να συμφωνηθεί διαφορετικά. Η αξία εξαγοράς είναι το ποσόν που προκύπτει σύμφωνα με τους αναγνωρισμένους αναλογιστικούς κανόνες από τα καταβληθέντα ασφαλιστρα αποταμίευσης, αφαιρώντας τα έξοδα πρόσκτησης σύμφωνα με τα επόμενα εδάφια. Στις ασφαλίσεις ζωής με περιοδική καταβολή ασφαλιστρού δεν επιτρέπεται σε καθένα μετά το πρώτο έτος να αφαιρούνται έξοδα πρόσκτησης που υπερβαίνουν το ποσόν που ανακύπτει από την ισομερή κατανομή του υπολοίπου των εξόδων πρόσκτησης σε τουλάχιστον δέκα έτη της ασφάλισης, εκτός αν η διάρκεια αυτής είναι μικρότερη, οπότε η ισομερής κατανομή γίνεται στα έτη που ακολουθούν μέχρι τη λήξη της. Σε περίπτωση που έχουν καταβληθεί πριν την άσκηση του δικαιώματος εξαγοράς δύο πλήρη ετήσια ασφαλιστρα η αφαίρεση εξόδων πρόσκτησης στο πρώτο έτος δεν μπορεί να υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό του ετήσιου ασφαλιστρού. Στις ασφαλίσεις ζωής με εφ' άπαξ καταβολή ασφαλιστρού δεν επιτρέπεται να αφαιρούνται το πρώτο έτος περισσότερα έξοδα πρόσκτησης από το σαράντα τοις εκατό αυτών και σε καθένα από τα επόμενα έτη το ποσόν που ανακύπτει από την ισομερή κατανομή του υπολοίπου των εξόδων αυτών σε τουλάχιστον πέντε έτη της ασφάλισης. Συμφωνία για μείωση του ποσού εξαγοράς εξαιτίας μη αποσβεσθέντων εξόδων πρόσκτησης είναι άκυρη. Με την ασφαλιστική σύμβαση μπορεί να συμφωνηθεί η μείωση της αξίας εξαγοράς σε ποσοστό μέχρι δέκα τοις εκατό εφόσον η εξαγορά πραγματοποιείται κατά το πρώτο έτος της ασφάλισης, το οποίο ποσοστό μειώνεται κατά μία τουλάχιστον ποσοστιαία μονάδα για κάθε έτος ασφάλισης που ακολουθεί. Την υποχρέωση καταβολής των αξιών εξαγοράς έχει ο ασφαλιστής και σε κάθε περίπτωση λύσης της ασφαλιστικής σύμβασης».

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 29 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Τα έξοδα πρόσκτησης της ασφάλισης ως ενιαίο συνολικό ποσόν και τα λοιπά έξοδα της ασφάλισης ως ποσοστό του ετήσιου ασφαλιστρού, το ποσοστό της συμμετοχής του λήπτη της ασφάλισης στην πιθανή υπεραπόδοση και ο τρόπος υπολογισμού αυτής αναφέρονται κατά τρόπο σαφή και ευδιάκριτο στο ασφαλιστήριο. Η μη τήρηση της υποχρέωσης αυτής γεννά αντίστοιχα αξίωση του λήπτη της ασφάλισης για καταβολή σε αυτόν των εξόδων που παραλήφθηκαν και την πλήρη συμμετοχή του στην πιθανή υπεραπόδοση».

3. Οι παράγραφοι του παρόντος άρθρου ισχύουν για τις ασφαλίσεις ζωής που συνάπτονται από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 9

Διαφάνεια στην τιμολόγηση των νοσοκομειακών ασφαλιστικών καλύψεων

Μετά το άρθρο 32 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') προστίθενται άρθρα 32α και 32β ως εξής:

«Άρθρο 32α

Αναπροσαρμογή ασφαλιστρού νοσοκομειακού καλύψεων

1. Στις ασφαλίσσεις νοσοκομειακών εξόδων ή ασθενειών επιτρέπεται η μεταβολή του ασφαλιστρού, εφόσον συμφωνείται στη σύμβαση ανά ορισμένα χρονικά διαστήματα και συνδέεται με εύλογα κριτήρια ή δείκτες. Σε περίπτωση που επιλεγούν περισσότερα του ενός κριτήρια ή δείκτες πρέπει να σταθμίζεται η συμμετοχή του καθενός στη συνολική διαμόρφωση της μεταβολής του ασφαλιστρού. Η επίπτωση της ηλικιακής μεταβολής στην αναπροσαρμογή του ασφαλιστρού προσδιορίζεται επακριβώς στην ασφαλιστική σύμβαση. Οποιαδήποτε αύξηση του ασφαλιστρού συνεπάγεται την ισόποση ποσοστιαία αύξηση των παροχών για τις οποίες υφίσταται ανώτατο όριο κάλυψης. Πριν τη σύναψη της ασφάλισης και με το ασφαλιστήριο ο ασφαλιστής οφείλει να ενημερώνει τον λήπτη της ασφάλισης εγγράφως, με σαφή και διακεκριμένο τρόπο, για τις προϋποθέσεις και τον τρόπο υπολογισμού της μεταβολής του ασφαλιστρού, παραθέτοντας και σχετικό παράδειγμα αναπροσαρμογής του ασφαλιστρού.

2. Σε περίπτωση που η σύμβαση ασφάλισης νοσοκομειακών εξόδων ή ασθενειών είναι περιορισμένης διάρκειας, ο ασφαλιστής οφείλει να ενημερώνει πριν τη σύναψη της ασφάλισης και με το ασφαλιστήριο τον λήπτη της ασφάλισης εγγράφως, με σαφή και διακεκριμένο τρόπο, για τις τυχόν διαφορές της ασφάλισης αυτής σε σχέση με αυτές της παραγράφου 1. Ο ασφαλιστής οφείλει ιδίως να ενημερώνει ότι η περιορισμένης διάρκειας ασφάλιση δεν εξασφαλίζει σε μελλοντική ανανέωση της ασφαλιστικής κάλυψης ίδιους όρους και παροχές, ότι η διαμόρφωση του ασφαλιστρού κατά την ανανέωση της ασφαλιστικής σύμβασης δεν συναρτάται από κριτήρια ή δείκτες καθώς και για τον κίνδυνο να μην ανανεωθεί η ασφαλιστική κάλυψη ή να αποκλειστούν από αυτή ασθένειες που εκδηλώθηκαν κατά τη διάρκεια της ασφάλισης περιορισμένης διάρκειας ή να επιβαρυνθεί η κάλυψη αυτών με επαύξηση του ασφαλιστρού. Με απόφαση των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Οικονομικών μπορούν να εξειδικεύονται οι πληροφορίες που παρέχονται στο λήπτη της ασφάλισης για την τήρηση της υποχρέωσης της παρούσας παραγράφου.»

Άρθρο 10

1. Μετά άρθρο 33 του ν. 2496/1997 (ΦΕΚ 87 Α') προστίθεται άρθρο 33α ως καταληκτικό του τέταρτου τμήματος του Ν. 2496/1997, το οποίο έχει ως ακολούθως:

«Άρθρο 33α

Παραβίαση υποχρεώσεων - Διοικητικές κυρώσεις

1. Για κάθε παράβαση από τον ασφαλιστή των διατάξεων του παρόντος νόμου που θεσπίζουν υποχρεώσεις ενημέρωσης του λήπτη της ασφάλισης, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης επιβάλλει

πρόστιμο που ανέρχεται από δύο χιλιάδες (2.000) έως τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ. Αρμόδια από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης για την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου είναι η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Για την επιβολή του προστίμου εφαρμόζεται η παράγραφος 6 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994, όπως ισχύει.»

2. Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν θίγουν τις αρμοδιότητες της Τράπεζας της Ελλάδος για τον έλεγχο και την επιβολή κυρώσεων για παραβιάσεις της κείμενης ασφαλιστικής νομοθεσίας.

Άρθρο 11

Λύση πρακτοριακής σύμβασης

1. Η παράγραφος 4 του άρθρου 4 ν. 1569/1985 (ΦΕΚ 183 Α') αντικαθίσταται ως εξής:

«Αν για οποιονδήποτε λόγο λήξει ή λυθεί η πρακτοριακή σύμβαση, η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει στον πράκτορα κάθε έτος και για χρονικό διάστημα τριών ετών για τις συμβάσεις ασφάλισης ζημιών την ετήσια προμήθεια που αναλογεί στην παραγωγή του, η οποία εξακολουθεί αυτό το διάστημα να παραμένει στην επιχείρηση στο μέτρο που θα την δικαιούταν αν δεν είχε λυθεί η σύμβαση. Για τις συμβάσεις ασφάλισης ζωής η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει κάθε έτος και για χρονικό διάστημα δέκα ετών στον πράκτορα το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) της ετήσιας προμήθειας που του αναλογεί σύμφωνα με τον τελευταίο όρο του προηγούμενου εδαφίου. Τα δικαιώματα επί των παραπάνω προμηθειών μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής ή καθολικής διαδοχής. Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλιστικού πράκτορα, η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει την προμήθεια στα πρόσωπα που ο πράκτορας όρισε ειδικά ως δικαιούχους ή αν δεν όρισε δικαιούχους στους κληρονόμους του. Δεν οφείλεται προμήθεια αν η σύμβαση λύθηκε με καταγγελία εκ μέρους του ασφαλιστή που οφείλεται σε σοβαρό παράπτωμα του πράκτορα που τελέστηκε με δόλο και συνεπάγεται αστική ευθύνη του. Η εταιρεία υποχρεούται να παρέχει στον πράκτορα ή τον δικαιούχο που αυτός όρισε ή τον καθολικό ή ειδικό διάδοχο των απαιτήσεων του κάθε έτος αναλυτική κατάσταση με τα εισπραχθέντα ασφάλιστρα από συμβάσεις ασφαλίσεων της παραγωγής του και την προμήθεια που σύμφωνα με τα παραπάνω του αναλογεί».

2. Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 4 ν. 1569/1985 (ΦΕΚ 183 Α') ισχύουν για τις ασφαλίσεις ζωής που συνάπτονται από την έναρξη της ισχύος του παρόντος νόμου.

Άρθρο 12

Διαφάνεια στη χρέωση των υπηρεσιών ιδιωτικής υγείας

1. Ο παρέχων σε οργανωμένη μονάδα ιατρικές υπηρεσίες οφείλει να παρέχει στον ασθενή πριν την ανάθεση σε αυτόν της παροχής της υπηρεσίας σαφή, πλήρη και κατανοητή ενημέρωση για το αναμενόμενο κόστος της ιατρικής πράξης ή της θεραπείας. Η ενημέρωση περιλαμβάνει και το πρόσθετο κόστος για την αντιμετώπιση συνεπειών, κινδύνων ή επιπλοκών που πιθανολογούνται να εμφανιστούν κατά τη διάρκεια της ιατρικής πράξης ή της θεραπείας. Σε περίπτωση που παρέχονται εναλλακτικές θεραπείες με μικρότερο κόστος ο ασθενής ενημερώνεται και γι' αυτές.
2. Η ενημέρωση του ασθενούς για την προτεινόμενη πράξη σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 3418/2005 εμπεριέχει ή συνοδεύεται από την ενημέρωση για τις οικονομικές επιβαρύνσεις που αυτή συνεπάγεται. Ο ασθενής ενημερώνεται άμεσα σε κάθε περίπτωση που κατά τη διάρκεια της θεραπείας ή της νοσηλείας προκύπτει εξαιτίας μη προγραμματισμένων ιατρικών πράξεων ή νοσηλείας αύξηση του κόστους σε σχέση με την παρασχεθείσα ενημέρωση.
3. Σε περίπτωση επείγουσας παροχής ιατρικών ή νοσηλευτικών υπηρεσιών για τις οποίες δεν είναι δυνατή ή ιατρικά ενδεδειγμένη η προηγούμενη ενημέρωση του ασθενούς για το κόστος αυτών, η ενημέρωση παρέχεται στα πρόσωπα εκείνα που έχουν εξουσία συναίνεσης για τη διενέργεια των πράξεων αυτών, άλλως στους οικείους του. Η ενημέρωση παρέχεται στον ασθενή αμέσως όταν η κατάσταση της υγείας του το επιτρέπει.
4. Ο παρέχων τις ιατρικές υπηρεσίες οφείλει να ενημερώνει τον ασθενή αν το κόστος της θεραπείας καλύπτεται μερικά ή ολικά από τον ασφαλιστικό οργανισμό του ασθενούς και σε περίπτωση που δεν καλύπτεται για εναλλακτικές θεραπείες που τυγχάνουν μερικής ή ολικής ασφαλιστικής κάλυψης.
5. Σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται για την ιατρική πράξη ή τη θεραπεία πρόσθετα υλικά ή φάρμακα, ο ασθενής ενημερώνεται διακριτά για το κόστος των υλικών αυτών. Ο παρέχων τις υπηρεσίες οφείλει να προβαίνει στην προμήθεια των υλικών ή φαρμάκων κατά τρόπο που προστατεύει τα συμφέροντα του ασθενούς.
6. Σε περίπτωση κάλυψης μέρους ή όλων των εξόδων από ασφαλιστική εταιρεία ο ασθενής δικαιούται να απαιτήσει η σύμφωνα με τα παραπάνω ενημέρωση να παρέχεται και στην εταιρεία αυτή. Ο παρέχων την ιατρική υπηρεσία ενημερώνει τον ασθενή για τη δυνατότητα αυτή.
7. Η ενημέρωση, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους, δεν είναι υποχρεωτική εφόσον το κόστος των ιατρικών πράξεων ή της θεραπείας καλύπτεται ολικά από ασφαλιστικό οργανισμό δυνάμει διατάξεων ή ειδικών συμφωνιών.
8. Ο παρέχων κατά την παράγραφο 1 ιατρικές υπηρεσίες οφείλει να αναρτά σε εμφανή, διακεκριμένα και προσιτά για τους ασθενείς σημεία, όπως στους χώρους ιατρικών επισκέψεων ή στους χώρους εισαγωγής ασθενών, καθώς και στην ιστοσελίδα του, αναλυτικό κατάλογο με το κόστος όλων των παρεχομένων βασικών ιατρικών πράξεων και θεραπειών.

9. Δεν επιτρέπεται διαφοροποίηση των τιμών των ιατρικών πράξεων και εργαστηριακών ή παρακλινικών εξετάσεων, εξαιτίας της κατηγορίας νοσηλείας που επιλέγει ο ασθενής καθώς και η διακεκριμένη χρέωση υπηρεσιών που αποτελούν αναπόσπαστο συστατικό μέρος της βασικής υπηρεσίας. Απαγορεύεται η άμεση ή έμμεση επιβολή αυξημένων χρεώσεων για την ιατρική πράξη, νοσηλεία ή θεραπεία εξαιτίας της μερικής ή ολικής κάλυψης αυτών από ασφαλιστή.

10. Ο ιατρός που παρέχει ανεξάρτητα τις υπηρεσίες του σε ασθενείς, χρησιμοποιώντας τις εγκαταστάσεις και υποδομές παρόχου της παραγράφου 1, οφείλει να διατηρεί σε αυτόν αναλυτικό κατάλογο με το τίμημα των υπηρεσιών του. Στον κατάλογο έχει ελεύθερη πρόσβαση η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος και οι ασφαλιστές που παρέχουν μερική ή ολική ασφαλιστική κάλυψη των υπηρεσιών αυτών.

11. Δαπάνες για νοσηλευτικές ή ιατρικές υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο πλαίσιο οργανωμένων μονάδων υπηρεσιών υγείας και τελούν σε προφανή δυσαναλογία προς τις παρασχεθείσες υπηρεσίες ή αποκλίνουν υπέρμετρα και αδικαιολόγητα από την ακολουθούμενη συνήθη πρακτική του παρέχοντος τις υπηρεσίες ή από καθιερωμένα ή αναγνωρισμένα πρωτόκολλα θεραπείας είναι κατά το υπερβάλλον μέρος άκυρες και ανίσχυρες. Η καταβολή από τον ασφαλιστή του ασφαλισμένου για την κάλυψη ιατρικών ή νοσηλευτικών εξόδων του ασφαλισμένου δεν αποκλείει τη δυνατότητά του να αμφισβητήσει την αιτία ή το ύψος αυτών, εκτός εάν ο ασφαλιστής έγγραφα και ρητά παραιτείται από το δικαίωμά του αυτό.

12. Το βάρος απόδειξης της τήρησης των υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου φέρει ο παρέχων την ιατρική υπηρεσία.

13. Για κάθε παράβαση των διατάξεων του παρόντος άρθρου, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης επιβάλλει πρόστιμο που ανέρχεται από δύο χιλιάδες (2.000) έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ. Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται ιδίως υπόψη και συνεκτιμώνται: α) η βαρύτητα της παράβασης, β) η συχνότητα αυτής, γ) η διάρκειά της, δ) οι ειδικές συνθήκες τέλεσής της, ε) η ύπαρξη υπαιτιότητας, στ) ο κύκλος εργασιών του παραβάτη, ζ) οι ανάγκες της γενικής και ειδικής πρόληψης και η) η υπότροπη συμπεριφορά. Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μεριμνά για την εφαρμογή και τον έλεγχο τήρησης των διατάξεων του παρόντος νόμου. Οι υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή έχουν απέναντι στους παρόχους των υπηρεσιών υγείας του παρόντος τα μέσα και τις εξουσίες ελέγχου που προβλέπονται για τις παραβιάσεις του ν. 2251/1994.

Άρθρο 13

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η περίπτωση Η της παραγράφου 2 και η περίπτωση Δ της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν.δ. 400/1970, όπως ισχύει, καταργούνται.

2. Η ισχύς των διατάξεων του πρώτου κεφαλαίου του νόμου αρχίζει τρεις μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Ενδυνάμωση της προστασίας των καταναλωτών

Άρθρο 14

Τροποποίηση ουσιαστικών διατάξεων του ν. 2251/94

1. Το δεύτερο εδάφιο του στοιχείου α της παραγράφου 4 του άρθρου 1 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει μετά τις τροποποιήσεις του Ν. 3587/2007 (ΦΕΚ 152 Α'), αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Καταναλωτής είναι και: αα) κάθε αποδέκτης διαφημιστικού μηνύματος, ββ) κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εγγυάται υπέρ καταναλωτή ή δεν εξαρτά ατομικό οικονομικό συμφέρον από την παροχή της εγγύησης προς προμηθευτή».

2. Η παράγραφος 9 του άρθρου 2 του ν. 2251/1994, η οποία καταργήθηκε με την παράγραφο 4 του άρθρου 3 του ν. 3587/2007 (ΦΕΚ 152 Α'), λαμβάνει περιεχόμενο ως εξής:

«Οι διατάξεις των παραγράφων 1, 2, 3, 4 εδ. β, 6 και 8 του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και για τους γενικούς όρους συναλλαγών των συμβάσεων που συνάπτονται μεταξύ ενός προμηθευτή και ενός φυσικού ή νομικού προσώπου που δεν εμπίπτει στον ορισμό του καταναλωτή κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 1. Για τις συμβάσεις αυτές εφαρμόζονται ανάλογα και οι διατάξεις της παραγράφου 7 χωρίς δεσμευτικό χαρακτήρα».

Άρθρο 15

Τροποποίηση διατάξεων για τις ενώσεις καταναλωτών και τα συλλογικά μέσα προστασίας

1. Η παράγραφος 12 του άρθρου του 10 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή συνιστάται Επιτροπή Πιστοποίησης Ενώσεων Καταναλωτών, η οποία αποτελείται από α) τον Συνήγορο του Καταναλωτή ή τον υποδεικνυόμενο από αυτόν ως Αναπληρωτή του Βοηθό Συνηγόρου του Καταναλωτή ως Πρόεδρο, β) ένα μέλος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υποδεικνύεται από τον Πρόεδρο αυτού, γ) έναν Προϊστάμενο Διεύθυνσης της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή με τον αναπληρωτή του και δ) δύο εκπροσώπους των ενώσεων καταναλωτών που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 13. Έργο της Επιτροπής είναι η πιστοποίηση της πραγματικής λειτουργίας των ενώσεων καταναλωτών και της τήρησης των

παραγράφων 5, 6, 8 έως 11 και η κατάταξή τους σύμφωνα με όσα ορίζονται στην επόμενη παράγραφο. Προϋπόθεση για την πιστοποίηση είναι η πραγματική λειτουργία και δραστηριοποίηση της ένωσης καταναλωτών κατά το τελευταίο πριν την απόφαση της Επιτροπής έτος. Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή. Η πιστοποίηση ανακαλείται σε περίπτωση που ενώσεις καταναλωτών οποιουδήποτε βαθμού δεν λειτουργούν και δεν υλοποιούν δράσεις για τουλάχιστον έξι μήνες ή δεν συμμορφώνονται με τα οριζόμενα στις παραγράφους 8 έως 11. Σε περίπτωση που ανακληθεί η πιστοποίηση αίτηση για νέα πιστοποίηση υποβάλλεται μετά την πάροδο ενός έτους. Η εξακολούθηση της συνδρομής των όρων πιστοποίησης ελέγχεται αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτηση, και σε κάθε περίπτωση κατά το τελευταίο εξάμηνο πριν τη λήξη της θητείας του Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτή και Αγοράς. Οι Ενώσεις υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβαση της Επιτροπής Πιστοποίησης στα βιβλία της παραγράφου 5 και να χορηγούν από αυτά αντίγραφα σε αυτήν».

2. Μετά την παράγραφο 12 του άρθρου του 10 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, προστίθεται παράγραφος 12α που έχει ως ακολούθως:

«Οι ενώσεις καταναλωτών διακρίνονται στις ακόλουθες τρεις κατηγορίες:

α) Σε πανελλαδικές ενώσεις καταναλωτών που έχουν τουλάχιστον τρεις χιλιάδες μέλη, δραστηριοποιούνται πανελλαδικά και συγκεντρώνουν από τις συνδρομές των μελών τους ίδιους πόρους ύψους τουλάχιστον πενήντα χιλιάδων ευρώ ετησίως.

β) Σε περιφερειακές ενώσεις καταναλωτών που έχουν τουλάχιστον οκτακόσια μέλη, δραστηριοποιούνται σε επίπεδο περιφέρειας ή περιφερειών και συγκεντρώνουν από τις συνδρομές των μελών τους ίδιους πόρους ύψους τουλάχιστον δέκα πέντε χιλιάδων ευρώ ετησίως.

γ) σε ενώσεις καταναλωτών που δεν πληρούν τα κριτήρια για την ένταξή τους σε μία από τις παραπάνω κατηγορίες ή δραστηριοποιούνται για την προστασία ορισμένων ομάδων καταναλωτών ή θεματικών συναλλακτικών σχέσεων.

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορούν να εξειδικεύονται όροι λειτουργίας και κριτήρια δράσης και να αναπροσαρμόζονται τα ελάχιστα όρια πόρων από συνδρομές και αριθμού μελών των πανελλαδικών και περιφερειακών ενώσεων καταναλωτών.

Κάθε πανελλαδική ένωση καταναλωτών συμμετέχει στο Εθνικό Συμβούλιο Καταναλωτών και Αγοράς με έξι εκπροσώπους, κάθε περιφερειακή ένωση καταναλωτών με τρεις εκπροσώπους και κάθε άλλη ένωση καταναλωτών με έναν εκπρόσωπο».

3. Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 16 του άρθρου του 10 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, η λέξη «τριάντα (30)» αντικαθίσταται από τη λέξη «δέκα (10)».

4. Η παράγραφος 18 του άρθρου του 10 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Η συλλογική αγωγή της περίπτωσης α της παραγράφου 16 ασκείται σε αποκλειστική προθεσμία έξι μηνών και η συλλογική αγωγή των περιπτώσεων β και δ της ίδιας παραγράφου σε αποκλειστική προθεσμία τριών ετών από την τελευταία εκδήλωση της παράνομης συμπεριφοράς που αποτελεί τη βάση της. Οι απαιτήσεις της περίπτωσης δ' της παραγράφου 16 υπόκεινται στην εκάστοτε προβλεπόμενη από τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα παραγραφή. Ο χρόνος παραγραφής παρατείνεται μέχρι δύο έτη από τότε που η απόφαση επί της συλλογικής αγωγής της περιπτώσεως δ' της παραγράφου 16 καταστεί αμετάκλητη».

5. Η παράγραφος 20 του άρθρου του 10 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Συλλογικές αγωγές των περιπτώσεων α' , β' και δ' της παραγράφου 16 δικάζονται κατά τη διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, στη συντομότερη δυνατή δικάσιμο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την προσωρινή εκτέλεση της απόφασης. Οι έννομες συνέπειες που προκύπτουν από την απόφαση αυτή ισχύουν έναντι πάντων, και αν δεν ήταν διάδικοι. Εφόσον καταστεί αμετάκλητη η δικαστική απόφαση επί συλλογικής αγωγής της περίπτωσης δ', ο ζημιωθείς καταναλωτής, επιφυλασσομένης της δυνατότητάς του να ασκήσει αγωγή, μπορεί, με βάση την απόφαση αυτή, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον προμηθευτή, κατά του οποίου εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση, την απαίτησή του, αναφέροντας τα στοιχεία που την προσδιορίζουν. Μετά την παρέλευση τριάντα (30) ημερών από την έγγραφη γνωστοποίηση, ο καταναλωτής, εφόσον δεν ικανοποιηθεί, μπορεί να ζητήσει την έκδοση διαταγής πληρωμής για την απαίτηση του από το δικαστήριο, εφόσον αυτή μπορεί να εκκαθαριστεί. Η απαίτηση αποδεικνύεται και με κάθε ιδιωτικό έγγραφο το οποίο, ως εκ του είδους ή της συνήθειας της συναλλαγής, χορηγείται ως απόδειξη στους καταναλωτές».

6. Στο άρθρο 10 του ν. 2251/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 13 του ν. 3587/2007 (Α' 152), οι παράγραφοι 25 έως 29 αναριθμούνται σε 26 έως 30 και προστίθεται παράγραφος 25 που έχει ως εξής:

«25. α. Σε περίπτωση παράβασης, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 16, η οποία διαπράχθηκε στην Ελληνική επικράτεια, κάθε νομιμοποιούμενος φορέας από άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όταν θίγονται τα συμφέροντα τα οποία προστατεύει, μπορεί να ασκεί τη συλλογική αγωγή των περιπτώσεων α' και γ' της παραγράφου 16 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει. Οι διατάξεις των παραγράφων 17 και 20 του άρθρου 10 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, εφαρμόζονται αναλόγως.

β. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων για την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων του π.δ/τος 100/2000 (ΦΕΚ Α' 98) κάθε ημεδαπή ένωση που πληροί τα κριτήρια της παραγράφου 16 του άρθρου 10 του ν.2251/1994, όπως ισχύει, καθώς και κάθε νομιμοποιούμενος φορέας από άλλο κράτος μέλος, όταν θίγονται τα συλλογικά συμφέροντα των καταναλωτών, τα οποία προστατεύει, δικαιούται να υποβάλλει καταγγελία και να ζητήσει να επιβληθούν οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 12 και 15 παρ.3 του ν.2644/98 (ΦΕΚ Α' 233). Δικαιούται επίσης να υποβάλλει αίτηση επανόρθωσης κατά τις διατάξεις του άρθρου 9 του Π.Δ.100/2000.

γ. Για την άσκηση της συλλογικής αγωγής ή την υποβολή καταγγελίας ή αίτησης επανόρθωσης, ο νομιμοποιούμενος φορέας επιδεικνύει τον σχετικό κατάλογο που καταρτίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κα δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2009/22/ΕΚ «περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα προστασίας των καταναλωτών». Τα δικαστήρια και οι αρμόδιες αρχές δέχονται τον κατάλογο αυτό ως απόδειξη της νομιμοποίησης των φορέων προς έγερση της συλλογικής αγωγής ή υποβολής καταγγελίας ή αίτησης επανόρθωσης με την επιφύλαξη του δικαιώματός τους να εξετάσουν κατά πόσον ο σκοπός του φορέα δικαιολογεί την έγερση αγωγής ή την υποβολή καταγγελίας στη συγκεκριμένη περίπτωση.»

7. Καταργείται το Π.Δ. 301/2002 (Α' 267) «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της οδηγίας 98/27/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19^{ης} Μαΐου 1998 “περί των αγωγών παραλείψεως στον τομέα της προστασίας των συμφερόντων των καταναλωτών” (ΕΕ αριθ. L 166 της 11/6/1998, σ. 51-55) και τροποποίηση του Νόμου 2251/1994 για την «Προστασία των καταναλωτών» (Α' 191).

Άρθρο 16

Εξώδικη ρύθμιση καταναλωτικών διαφορών

1. Το άρθρο 11 του ν. 2251/94, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11

Φιλικός διακανονισμός καταναλωτικών διαφορών

Φιλικός διακανονισμός καταναλωτικών διαφορών

1. Σε κάθε δήμο συνιστάται, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, επιτροπή φιλικού διακανονισμού για την εξώδικη επίλυση των διαφορών ανάμεσα σε προμηθευτές και σε καταναλωτές ή ενώσεις καταναλωτών και για την παροχή συνδρομής στα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα στην προσπάθεια για επίτευξη εξωδικαστικού συμβιβασμού σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 3869/2010. Δήμοι που ανήκουν στην ίδια περιφερειακή ενότητα μπορούν, με αποφάσεις των δημοτικών τους συμβουλίων, να συγκροτήσουν κοινή επιτροπή φιλικού διακανονισμού.

2. Οι επιτροπές είναι τριμελείς και αποτελούνται από:

α) Έναν συνταξιούχο δικαστικό λειτουργό ή δικηγόρο με μεταπτυχιακό τίτλο στο ιδιωτικό δίκαιο ή δικηγόρο που υποδεικνύεται από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο με τον αναπληρωτή του, ως πρόεδρο.

β) Έναν εκπρόσωπο ένωσης καταναλωτών που συνδράμει καταναλωτές που διαμένουν στον δήμο ή έναν εκπρόσωπο του εργατικού κέντρου ή του αγροτικού συλλόγου που καλύπτει την περιφέρεια του δήμου και προτείνεται με τον αναπληρωτή του από το διοικητικό συμβούλιο του αντίστοιχου φορέα.

γ) Έναν εκπρόσωπο του επαγγελματικού, βιοτεχνικού ή βιομηχανικού επιμελητηρίου ή του εμπορικού συλλόγου ή άλλου φορέα που εκπροσωπεί προμηθευτές προϊόντων ή παρόχων υπηρεσιών που καλύπτει την περιφέρεια του δήμου και προτείνεται με τον αναπληρωτή του από το διοικητικό συμβούλιο του αντίστοιχου φορέα.

3. Η Επιτροπή επικουρείται στην άσκηση του έργου της από τουλάχιστον έναν δημοτικό υπάλληλο που ορίζεται με απόφαση του δημάρχου ως επιμελητής της Επιτροπής. Ο επιμελητής δέχεται τα παράπονα των καταναλωτών, μεριμνά για τη σύσταση των σχετικών φακέλων, προετοιμάζει τις συνεδριάσεις της Επιτροπής, διεκπεραιώνει την επικοινωνία με τους εμπλεκόμενους. Η Επιτροπή δύναται να εξειδικεύει και να αναθέτει περαιτέρω καθήκοντα διεκπεραίωσης των υποθέσεων στον επιμελητή.

4. Η θητεία των μελών των επιτροπών φιλικού διακανονισμού είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται μία ή περισσότερες φορές. Με την απόφαση ορισμού μπορεί να προβλέπεται η περιοδική στελέχωση ή ανά κατηγορία υποθέσεων των θέσεων των εκπροσώπων των περιπτώσεων β και γ της παραγράφου 2. Στα μέλη των επιτροπών της παραγράφου 2 καταβάλλεται αποζημίωση ανά συνεδρίαση που ορίζεται με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Δεν καταβάλλεται αποζημίωση σε περίπτωση που μέλος της επιτροπής τελεί σε έμμισθη σχέση με το Δήμο.

5. Αρμόδια για να επιληφθεί της διαφοράς είναι η επιτροπή του δήμου όπου εκτελέστηκε ή συμφωνήθηκε η παροχή του προμηθευτή στον καταναλωτή ή κατοικεί ο καταναλωτής. Σε περίπτωση που επιληφθεί της διαφοράς επιτροπή άλλου δήμου με βάση το προηγούμενο εδάφιο αρμόδια καθίσταται η επιτροπή του δήμου που επιλήφθηκε πρώτη.

6. Οι υποθέσεις εισάγονται στην αρμόδια, κατά περίπτωση, επιτροπή ύστερα από αίτηση του καταναλωτή ή της τοπικής ένωσης καταναλωτών, καθώς και ύστερα από παραπομπή από τον Συνήγορο του Καταναλωτή. Οι υποθέσεις συζητούνται, κατά τη σειρά που ορίζει ο πρόεδρος, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την υποβολή της αίτησης ή την παραπομπή τους, μετά από πρόσκληση των ενδιαφερομένων πριν από πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες. Οι προθεσμίες αυτές μπορούν να παρατείνονται, με απόφαση του προέδρου της επιτροπής, μέχρι πέντε (5) ημέρες, εφόσον συντρέχουν, προς τούτο, ειδικοί λόγοι. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν κατά τη συζήτηση να παρίστανται αυτοπροσώπως ή να εκπροσωπούνται από πληρεξούσιο δικηγόρο ή τρίτο πρόσωπο που έχει σχετική εξουσιοδότηση.

7. Η επιτροπή συνεδριάζει, νομίμως, με την παρουσία όλων των μελών της και λαμβάνει τις αποφάσεις της κατά πλειοψηφία. Η επιτροπή εκδίδει τα πορίσματά της ή, όταν αυτά έχουν δεσμευτική ισχύ, τις αποφάσεις της και ενημερώνει τους ενδιαφερόμενους. Η επιτροπή μπορεί να παραπέμπει την υπόθεση στον Συνήγορο του Καταναλωτή.

8. Οι αποφάσεις επιτροπών φιλικού διακανονισμού και του Συνηγόρου του Καταναλωτή για καταναλωτικές διαφορές δεσμεύουν τον προμηθευτή και αποτελούν εκτελεστό τίτλο, εφόσον ο προμηθευτής έχει αποδεχθεί με έγγραφη δήλωσή του προς επιτροπή φιλικού διακανονισμού δήμου για τις αποφάσεις αυτής ή προς τον Συνήγορο του Καταναλωτή για τις αποφάσεις που εκδίδονται από τον ίδιο ή/και τις επιτροπές όλης της επικράτειας τον

δεσμευτικό χαρακτήρα τους. Η δέσμευση ισχύει για τις αποφάσεις που αφορούν διαφορές, των οποίων το αντικείμενο αξίας δεν υπερβαίνει το όριο που ορίζεται με τη δήλωση του προηγούμενου εδαφίου. Ο προμηθευτής μπορεί οποτεδήποτε να ανακαλέσει με τον ίδιο τρόπο τη δήλωσή του. Η δήλωση ανάκλησης παράγει τα αποτελέσματά της για διαφορές από συναλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί ένα μήνα μετά την υποβολή της. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή και οι δήμοι τηρούν και δημοσιοποιούν καταστάσεις με τους προμηθευτές που αποδέχονται τον δεσμευτικό χαρακτήρα των αποφάσεών τους. Οι προμηθευτές μπορούν να χρησιμοποιούν ειδική σήμανση για την ενημέρωση των καταναλωτών για την αποδοχή του δεσμευτικού χαρακτήρα των αποφάσεων του Συνηγόρου ή/και των Επιτροπών Φιλικού Διακανονισμού που περιλαμβάνει και το ανώτατο ύψος του αντικειμένου των διαφορών για τις οποίες αυτή ισχύει. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του τελευταίου εδαφίου.

9. Καταναλωτική διαφορά με αντικείμενο που δεν υπερβαίνει το ποσόν των χιλίων ευρώ μπορεί να υπαχθεί με έγγραφη συμφωνία των μερών στη διαιτησία της επιτροπής φιλικού διακανονισμού ή του Συνηγόρου του Καταναλωτή. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση της επιτροπής φιλικού διακανονισμού ή του Συνηγόρου του Καταναλωτή αποτελεί δεδικασμένο και εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 322, 324 έως 330, 332 έως 334 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

10. Ο προμηθευτής μπορεί να ασκήσει κατά της απόφασης της επιτροπής φιλικού διακανονισμού ή του Συνηγόρου του Καταναλωτή που εκδίδεται σύμφωνα με τις παραγράφους 8 και 9 μέσα σε ένα μήνα από τότε που έλαβε γνώση αυτής αγωγή ακυρώσεως που δικάζεται από το Ειρηνοδικείο του τόπου που υπάγεται ο Δήμος στον οποίο ανήκει η επιτροπή ή από το Ειρηνοδικείο Αθηνών αν στρέφεται κατά απόφασης του Συνηγόρου του Καταναλωτή κατά τη διαδικασία των μικροδιαφορών για τους ακόλουθους λόγους:

α) αν δεν υπήρχε ή δεν μνημονεύεται στην απόφαση η κατά την παράγραφο 8 δήλωση αποδοχής του προμηθευτή ή αυτή είχε ανακληθεί ή η κατά την παράγραφο 9 έγγραφη συμφωνία των μερών,

β) αν η σύνθεση της επιτροπής δεν είναι νόμιμη,

γ) αν δεν κλήθηκε κατά τη συζήτηση της διαφοράς,

δ) αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το όριο που ορίζεται αντίστοιχα στις παραγράφους 8 και 9 ποσά.

ε) αν δεν αναφέρονται στην απόφαση τα ονόματα των μελών της επιτροπής, του προμηθευτή, του καταναλωτή, το αντικείμενο της διαφοράς, το αιτιολογικό της απόφασης ή είναι ασαφές το διατακτικό της.

Το δικαίωμα άσκησης αγωγής ακυρώσεως των αποφάσεων που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 9 έχει για τους ίδιους λόγους και υπό τις ίδιες προϋποθέσεις και ο καταναλωτής.

11. Οι αποφάσεις των επιτροπών φιλικού διακανονισμού αρχειοθετούνται από τους οικείους δήμους, αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου ή δημοσιεύονται ώστε κάθε ενδιαφερόμενος να μπορεί να λάβει γνώση αυτών.

Ο Συνήγορος Καταναλωτή και οι Επιτροπές Φιλικού Διακανονισμού μπορούν να δημοσιοποιούν συγκεντρωτικά στοιχεία και ανά προμηθευτή σχετικά με τις υποθέσεις που τους αφορούν, την προσέλευσή τους στις διαδικασίες, την έκβαση των πορισμάτων και την αποδοχή τους από αυτούς. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής ασφάλισης ρυθμίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της παραγράφου αυτής.

12. Οι επιτροπές φιλικού διακανονισμού μπορούν να δέχονται και να διερευνούν προκαταρκτικά με τη συνδρομή των επιμελητών τους αναφορές ή καταγγελίες καταναλωτών ή ενώσεων καταναλωτών σχετικές με την παραβίαση της νομοθεσίας για την προστασία των καταναλωτών και να τις διαβιβάζουν, όταν δικαιολογείται με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνουν, στις αρμόδιες για τον έλεγχο της παραβίασης και την επιβολή κυρώσεων αρχές.

13. Με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως εγκρίνεται κανονισμός που μπορεί να εξειδικεύει περαιτέρω τους όρους και τις τεχνικές λεπτομέρειες λειτουργίας της επιτροπής φιλικού διακανονισμού του δήμου».

2. Μετά το άρθρο 11 του Ν. 2251/1994 προστίθεται άρθρο 11α που έχει ως εξής:

«Άρθρο 11α

Αρχές συγκρότησης και λειτουργίας οργάνων διαμεσολάβησης και επίλυσης καταναλωτικών διαφορών

1. Κάθε όργανο για την εξώδικη διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών ανάμεσα στους προμηθευτές και τους καταναλωτές οφείλει να συγκροτείται και να λειτουργεί σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές.

Α. Να εξασφαλίζεται η ανεξαρτησία του αρμόδιου οργάνου για τη λήψη αποφάσεων, ώστε να παρέχονται εγγυήσεις για την αμεροληψία της δράσης του.

Όταν η απόφαση λαμβάνεται σε ατομικό επίπεδο, η ανεξαρτησία αυτή εξασφαλίζεται με τα ακόλουθα ιδίως μέτρα:

α) το πρόσωπο που ορίζεται ως υπεύθυνο διαθέτει την ικανότητα, την πείρα και τα προσόντα, ιδίως νομικής φύσης, που είναι απαραίτητα για την άσκηση των καθηκόντων του,

β) το πρόσωπο που ορίζεται υπεύθυνο διαθέτει εντολή η διάρκεια της οποίας να είναι επαρκής για την εξασφάλιση της ανεξαρτησίας της δράσης του και η οποία να μην μπορεί να του αφαιρεθεί χωρίς βάσιμη αιτιολόγηση,

γ) όταν το υπεύθυνο πρόσωπο ορίζεται ή αμείβεται από μία επαγγελματική ένωση ή από μία επιχείρηση, δεν πρέπει το πρόσωπο αυτό να έχει εργασθεί στη διάρκεια της τελευταίας τριετίας πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του για τη συγκεκριμένη επαγγελματική ένωση ή ένα από τα μέλη της ή για τη συγκεκριμένη επιχείρηση.

Στην περίπτωση που το υπεύθυνο πρόσωπο ορίζεται ή αμείβεται από μία επαγγελματική ένωση ή επιχείρηση, θα πρέπει να μνημονεύεται τούτο ρητά με σχετική προσθήκη στην ονομασία ή τον τίτλο του οργάνου.

Όταν η απόφαση λαμβάνεται σε συλλογικό επίπεδο, η ανεξαρτησία του αρμόδιου οργάνου για τη λήψη της απόφασης εξασφαλίζεται με την ισομερή εκπροσώπηση των καταναλωτών και των επαγγελματιών ή με το σεβασμό των παραπάνω κριτηρίων.

Β. Να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για να εξασφαλίζεται η διαφάνεια της διαδικασίας. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την γραπτή ή υπό οποιαδήποτε άλλη κατάλληλη μορφή ανακοίνωση προς οποιονδήποτε υποβάλει σχετικό αίτημα, των ακόλουθων πληροφοριών:

α) αναλυτική περιγραφή του είδους των διαφορών που μπορούν να υποβληθούν στο όργανο αυτό, καθώς και τα όρια που ενδεχομένως υφίστανται ως προς τη γεωγραφική κάλυψη και την αξία του αντικειμένου των διαφορών,

β) κανόνες σχετικά με την προσφυγή στο όργανο, συμπεριλαμβανομένων και των προκαταρκτικών διατυπώσεων που υποχρεούται ενδεχομένως να ακολουθήσει ο καταναλωτής, καθώς και άλλων διαδικαστικών κανόνων, ιδίως όσων αφορούν το γραπτό ή προφορικό χαρακτήρα της διαδικασίας,

γ) το ενδεχόμενο κόστος της διαδικασίας για τα μέρη συμπεριλαμβανομένων των κανόνων που αφορούν την κατανομή εξόδων μετά το πέρας της διαδικασίας,

δ) το είδος των κανόνων, πέραν των ισχυουσών διατάξεων, επί των οποίων θεμελιώνονται οι αποφάσεις του οργάνου,

ε) τυχόν προϋποθέσεις υπό τις οποίες η απόφαση θα μπορούσε να προσλάβει δεσμευτικό χαρακτήρα.

Το αρμόδιο για την εξώδικη επίλυση των διαφορών όργανο δημοσιεύει κάθε έτος έκθεση σχετικά με τις εκδοθείσες αποφάσεις, που επιτρέπει την αξιολόγηση των αποφάσεων και τον προσδιορισμό του είδους των διαφορών που υποβλήθηκαν στο όργανο.

Γ. Η διαδικασία που ακολουθείται περιλαμβάνει τη δυνατότητα για όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να κοινοποιούν τις απόψεις τους στο αρμόδιο όργανο και να ενημερώνονται για όλα τα επιχειρήματα και τα γεγονότα που ισχυρίζεται το άλλο μέρος και για τις ενδεχόμενες δηλώσεις εμπειρογνομόνων.

Δ. Η αποτελεσματικότητα της διαδικασίας εξασφαλίζεται από μέτρα τα οποία εγγυώνται:

α. την πρόσβαση του καταναλωτή στη διαδικασία, χωρίς να είναι υποχρεωμένος να χρησιμοποιήσει νομικό εκπρόσωπο,

β. την πραγματοποίηση της διαδικασίας δωρεάν ή με εύλογο κόστος,

γ. τον καθορισμό σύντομων προθεσμιών μεταξύ της προσφυγής στο όργανο και της λήψης της απόφασης,

δ. τον ενεργό ρόλο του αρμοδίου οργάνου ώστε να του επιτρέπει να λαμβάνει υπόψη όλα τα χρήσιμα στοιχεία για την επίλυση της διαφοράς.

Ε. Η απόφαση του οργάνου δεν επιτρέπεται να αποδυναμώνει τον καταναλωτή από την προστασία που του παρέχει η κείμενη νομοθεσία. Όλες οι αποφάσεις αιτιολογούνται και ανακοινώνονται γραπτώς ή με οποιαδήποτε άλλη κατάλληλη μορφή στους ενδιαφερόμενους εντός σύντομων προθεσμιών.

ΣΤ. Η απόφαση του οργάνου δεν είναι δεσμευτική για τα μέρη παρά μόνο εάν αυτά έχουν ενημερωθεί προηγουμένως και έχουν αποδεχθεί ρητά το δεσμευτικό χαρακτήρα της απόφασης. Η προσφυγή του καταναλωτή στην εξώδικη διαδικασία δεν μπορεί να είναι αποτέλεσμα δέσμευσης που προϋπήρχε της δημιουργίας της διαφοράς

Ζ. Η διαδικασία δεν μπορεί να στερεί από τα μέρη το δικαίωμα να εκπροσωπούνται ή να συνοδεύονται από τρίτο πρόσωπο σε όλα τα στάδια της διαδικασίας. Τα μέρη έχουν σε κάθε περίπτωση το δικαίωμα να προσφύγουν σε δεύτερο βαθμό κατά της απόφασης που εκδίδεται από το όργανο επίλυσης καταναλωτικών διαφορών στο Συνήγορο του Καταναλωτή.

Η. Κάθε όργανο διαμεσολάβησης και επίλυσης καταναλωτικών διαφορών, πέραν του Συνηγόρου Καταναλωτή και των Επιτροπών του προηγούμενου άρθρου, υποχρεούται πριν από την έναρξη της δραστηριότητας διαμεσολάβησης και επίλυσης καταναλωτικών διαφορών να ζητήσει την καταχώρησή του σε ειδικό μητρώο που τηρείται στην Γενική Γραμματεία Καταναλωτή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Για την καταχώρηση στο μητρώο ελέγχεται η συμμόρφωση προς τις αρχές συγκρότησης και λειτουργίας του παρόντος άρθρου. Αν το όργανο παύσει να συμμορφώνεται προς τις αρχές του παρόντος άρθρου ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης με αιτιολογημένη απόφαση του διατάσσει τη διαγραφή του από το Μητρώο. Κάθε ένωση καταναλωτών ή αρμόδια επαγγελματική ένωση μπορεί να ζητά κατά τη διαδικασία της παραγράφου 16 του άρθρου 10 την παύση λειτουργίας οργάνου επίλυσης καταναλωτικών διαφορών που παραβιάζει τις αρχές του παρόντος άρθρου μέχρι τη συμμόρφωσή του προς αυτές. μέχρι την παράλειψη συμπεριφοράς τροποποίηση κανόνων και όρων. Σε περίπτωση συστηματικής ή επανειλημμένης παραβίασης των παραπάνω αρχών μπορεί να διαταχθεί η μόνιμη παύση λειτουργίας του οργάνου».

3. Όσα όργανα εξώδικης επίλυσης διαφορών προμηθευτών με καταναλωτές έχουν συσταθεί ή λειτουργούν κατά την δημοσίευση του παρόντος νόμου οφείλουν να συμμορφωθούν προς τις παραπάνω αρχές και να εγγραφούν στο Μητρώο του άρθρου 11α του ν. 2251/1994 εντός δέκα οκτώ μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης.

4. Οι παράγραφοι 4, 5 και 6 του άρθρου 3 του ν. 3297/2004 (ΦΕΚ 259 Α) καταργούνται και οι παράγραφοι 7 έως 11 του ίδιου άρθρου αναριθμούνται σε 4 έως 8. Στην αναριθμούμενη ως 4 παράγραφος του ίδιου άρθρου η φράση «των επιτροπών φιλικού διακανονισμού, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρ. 5 του άρθρου 4» αντικαθίσταται από τη φράση «των επιτροπών, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 8 και 9 του άρθρου 11 του ν. 2251/1994, όπως ισχύει».

5. Στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 3297/2004 (ΦΕΚ 259 Α) η φράση «τις επιτροπές της παρ. 4 του άρθρου 3» αντικαθίσταται από τη φράση «τις επιτροπές φιλικού διακανονισμού». Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου η

φράση «εντός τριών (3) μηνών» αντικαθίσταται από τη φράση «εντός ενός έτους».

Άρθρο 17

Τροποποίηση διατάξεων για την εκπροσώπηση των ενώσεων καταναλωτών

1. Η περίπτωση στ της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Ν. 2251/1994, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«στ) εκπροσώπους από κάθε πιστοποιημένη ένωση καταναλωτών σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 12α του άρθρου 10.

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 12 του Ν. 2251/1994, όπως ισχύει, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«λδ) Έναν Εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Σωματείων Ατόμων με Αναπηρίες»

3. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 12 Ν. 2251/1994, όπως ισχύει, η φράση «Τα υπό στοιχεία στ έως και λα μέλη» αντικαθίσταται από τη φράση «Τα υπό στοιχεία στ έως λα και λδ μέλη».

4. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 12 Ν. 2251/1994, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Σε περίπτωση που ένωση καταναλωτών δεν προτείνει τον εκπρόσωπό της εντός της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου δεν ορίζεται εκπρόσωπό της».

5. Το τέταρτο και πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 12 του Ν. 2251/1994, όπως ισχύει, καταργούνται.

6. Το πρώτο και το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 7 του άρθρου 12 του Ν. 2251/1994, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«Στο Ε.Σ.Κ.Α. συνιστάται Εκτελεστική Επιτροπή που αποτελείται α) από έναν εκπρόσωπο από κάθε πανελλαδική ένωση καταναλωτών, β) τρεις εκπροσώπους από διαφορετικές περιφερειακές ενώσεις καταναλωτών που εκλέγονται από αυτές, γ) δύο εκπροσώπους από τις λοιπές ενώσεις καταναλωτών που εκλέγονται από αυτές και δ) τρεις εκπροσώπους που εκλέγονται από τα λοιπά μέλη του Ε.Σ.Κ.Α. Σε περίπτωση που δεν καλύπτονται οι θέσεις των εκπροσώπων των περιφερειακών ενώσεων καταναλωτών, αναπληρώνονται αυτές από εκπροσώπους της περίπτωσης γ του προηγούμενου εδαφίου. Τα μέλη της Εκτελεστικής Επιτροπής εκλέγουν τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρο αυτής.»

7. Με τη δημοσίευση του παρόντος νόμου λήγει η θητεία του υφιστάμενου Εθνικού Συμβουλίου Καταναλωτή και Αγοράς.

Άρθρο 18

Διατάξεις για την αποτελεσματική εφαρμογή των διοικητικών κυρώσεων

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 13α ν. 2251/1994, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή προβαίνει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν καταγγελίας καταναλωτή, σε γενικούς ή ειδικούς, επιτόπιους ή μη, δειγματοληπτικούς ή μη, ελέγχους για να διαπιστώσει παραβάσεις διατάξεων του παρόντος, των αποφάσεων που εκδίδονται με βάση το άρθρο 14 παρ. 2, των διατάξεων του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68/Α), όπως ισχύει, του ν. 3816/2010 (ΦΕΚ 6 Α'), της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3869/2010 (ΦΕΚ 130 Α') και άλλων διατάξεων για την προστασία του καταναλωτή για τις οποίες έχει την ευθύνη εφαρμογής. Οι έλεγχοι μπορούν να γίνονται σε οποιαδήποτε εγκατάσταση αυτών, παρουσία ή μη του προμηθευτή, της επιχείρησης ή κάποιου υπαλλήλου. Οι αιτήσεις, καταγγελίες ή οι αναφορές διαβιβάζονται στους υπόχρεους σε τήρηση των παραπάνω διατάξεων, με πρόσκληση για απάντηση, με κάθε πρόσφορο μέσο, συμπεριλαμβανομένης και της κοινοποίησης με ταχυδρομείο ή με ηλεκτρονική μορφή. Ο προμηθευτής, η επιχείρηση και γενικά ο υπόχρεος στην τήρηση των παραπάνω διατάξεων υποχρεούται να απαντά εγγράφως ή και ηλεκτρονικά, εφόσον ορίζεται στην πρόσκληση, εντός της προθεσμίας που τάσσεται από τη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, η οποία αρχίζει από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης και δεν μπορεί να μικρότερη των τριών εργάσιμων ημερών.»

2. Στο τέλος της παραγράφου 2 του άρθρου 13α ν. 2251/1994, όπως ισχύει, προστίθενται τα ακόλουθα:

«Κατά την επιμέτρηση του προστίμου λαμβάνονται ιδίως υπόψη και συνεκτιμώνται: α) η βαρύτητα της παράβασης, β) η συχνότητα αυτής, γ) η διάρκειά της, δ) οι ειδικές συνθήκες τέλεσης της, ε) η ύπαρξη υπαιτιότητας, στ) ο κύκλος εργασιών του παραβάτη και το κέρδος από την παράβαση, ζ) η υπότροπη συμπεριφορά και η) οι ανάγκες ειδικής και γενικής πρόληψης τέτοιων παραβάσεων.

3. Η παράγραφο 3 του άρθρου 13α ν. 2251/1994, όπως ισχύει, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Σε βάρος του προμηθευτή ή υπόχρεου που δεν απαντά στα αιτήματα των αυτεπάγγελτων ελέγχων ή σε καταγγελίες καταναλωτών σύμφωνα με την παράγραφο 1, ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να προβεί σε: α) σύσταση για συμμόρφωση, εντός οριζόμενης προθεσμίας, β) επιβολή προστίμου από χίλια (1.000) ευρώ έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ, γ) επιβολή προστίμου από δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ σε περίπτωση υποτροπής.»

4. Στο τέλος της παραγράφου 4 του άρθρου 13α ν. 2251/1994, όπως ισχύει, προστίθενται τα ακόλουθα:

«Η απόφαση επιβολής προστίμου που επιβάλλεται για παραβίαση των διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 υπόκειται σε προσφυγή ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Πρωτοδικείου εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κοινοποίηση της. Σε περίπτωση που ασκηθεί προσφυγή κατά της απόφασης δεν επιτρέπεται η χορήγηση αναστολής για τμήμα του προστίμου που ανέρχεται σε ποσοστό είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του προστίμου αυτού. Το τμήμα του προστίμου για το οποίο δεν επιτρέπεται να χορηγηθεί αναστολή δεν μπορεί να υπερβαίνει κατ' ανώτατο όριο τις εκατό χιλιάδες ευρώ».

5. Στην παράγραφο 6 του άρθρου 13α του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, η φράση «προθεσμίας δύο (2) μηνών» αντικαθίσταται από τη φράση «προθεσμίας ενός μηνός».

6. Στο τέλος του άρθρου 13α του ν. 2251/1994, όπως ισχύει, προστίθενται οι παράγραφοι 7 έως 10 που έχουν ως ακολούθως:

«7. Οι εντεταλμένοι για τον έλεγχο των παραβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και τη διαπίστωση αυτών υπάλληλοι της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή, και υπό την επιφύλαξη του άρθρου 9 του Συντάγματος και της αρχής της αναλογικότητας έχουν τις εξουσίες του φορολογικού ελεγκτή και ιδίως την αρμοδιότητα α) να καλούν και να υποχρεώνουν τους προμηθευτές, τις επιχειρήσεις ή υπόχρεους στην τήρηση των διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 να παράσχουν έγγραφα και πληροφορίες, β) να έχουν πρόσβαση κατά τους ελέγχους σε έγγραφα και άλλα στοιχεία που τηρούνται σε οποιαδήποτε μορφή (έγγραφη, ηλεκτρονική, μαγνητική ή άλλη), στην επαγγελματική εγκατάστασή τους, περιλαμβανομένης και της εμπορικής αλληλογραφίας των επιχειρηματιών, εφόσον αυτά δεν εμπίπτουν κατά προφανή τρόπο σε επαγγελματικό ή άλλο απόρρητο, γ) να προβαίνουν σε δειγματοληψίες προϊόντων ή υπηρεσιών, δ) να ενεργούν έρευνες στους χώρους των επαγγελματικών εγκαταστάσεων των ελεγχόμενων για τήρηση των διατάξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και να προβαίνουν σε κατασχέσεις επαγγελματικών εγγράφων, συμπεριλαμβανομένων και των ηλεκτρονικών μέσων αποθήκευσης, εφόσον τούτο επιβάλλεται για τον έλεγχο των παραβάσεων, ε) να ζητούν πληροφορίες από οποιοδήποτε πρόσωπο και να λαμβάνουν, κατά την κρίση τους, ένορκες ή ανωμοτί καταθέσεις, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 212 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, στ) να έχουν πρόσβαση σε κάθε υπάρχουσα καταγραφή τηλεφωνικής συνδιάλεξης ή ανταλλαγής δεδομένων και να λαμβάνουν αντίγραφο αυτής. Ως έγγραφα εννοούνται ιδίως οι συμβάσεις, οι τιμοκατάλογοι και τα διαφημιστικά έντυπα κάθε είδους.

8. Με την επιφύλαξη άλλων διατάξεων ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να επιβάλλει σε όποιον αρνείται να παράσχει τα έγγραφα, στοιχεία ή δείγματα ή την αναγκαία συνδρομή για τη διενέργεια των πράξεων της προηγούμενης παραγράφου, το μέτρο και τα πρόστιμα που ορίζονται στην παράγραφο 3. Ο έλεγχος και η λήψη των παραπάνω στοιχείων μπορούν να πραγματοποιηθούν από τους εντεταλμένους υπαλλήλους της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή ζητώντας και την παροχή σχετικής συνδρομής από το Σώμα Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με τα σχετικώς προβλεπόμενα στην παράγραφο 8 του άρθρου 30 του ν. 3296/2004.

9. Για τους ελέγχους και τις έρευνες που έγιναν συντάσσεται από αυτούς που τις διεξήγαγαν έκθεση, αντίγραφο της οποίας κοινοποιείται στους ελεγχόμενους. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης ρυθμίζονται οι ειδικότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη διενέργεια ελέγχου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα, το περιεχόμενο και τη διαδικασία σύνταξης της παραπάνω έκθεσης, τη διαδικασία συλλογής, φύλαξης και επεξεργασίας ηλεκτρονικών αρχείων και αλληλογραφίας, που συλλέγονται για τους σκοπούς του παρόντος νόμου.

10. Ο προμηθευτής, σε βάρος του οποίου επιβλήθηκε πρόστιμο σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος, υποχρεούται εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση σε αυτόν της απόφασης επιβολής προστίμου, να γνωστοποιήσει στη Γενική Γραμματεία Καταναλωτή, τις ενέργειες στις οποίες προέβη για την παράλειψη της παράνομης συμπεριφοράς ή τις ενέργειες στις οποίες προτίθεται να προβεί για την αποτροπή της στο μέλλον. Ο Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης μπορεί να επιβάλει σε όποιον παραβαίνει τη διάταξη αυτή το μέτρο και τα πρόστιμα που ορίζονται στην παράγραφο 3».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Τροποποίηση του ν. 3758/2009 για τις «Εταιρείες Ενημέρωσης Οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις και άλλες διατάξεις»

Άρθρο 19

Κανόνες λειτουργίας των Εταιρειών Ενημέρωσης Οφειλετών

1. Το άρθρο 1 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προστασία της ιδιωτικής σφαίρας των οφειλετών, η θέσπιση αρχών συναλλακτικής συμπεριφοράς, κανόνων λειτουργίας και κρατικής εποπτείας των Εταιρειών Ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις (εφεξής "Εταιρείες"), η ρύθμιση των σχέσεων τους με τους δανειστές και τους οφειλέτες αυτών».

2. Στην τέταρτη παράγραφο του άρθρου 4 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') καταργείται το τελευταίο εδάφιο και στο τέλος αυτής προστίθενται τα ακόλουθα:

«Η τηλεφωνική επικοινωνία για την ενημέρωση του οφειλέτη για ληξιπρόθεσμη απαίτηση επιτρέπεται μετά την πάροδο δέκα ημερών από την ημέρα που αυτή κατέστη ληξιπρόθεσμη. Η τηλεφωνική επικοινωνία με τον οφειλέτη επιτρέπεται να πραγματοποιείται από τις 9.00 έως 20.00 και μόνο τις εργάσιμες ημέρες. Η Εταιρεία οφείλει να μην αρχίσει ή να μην συνεχίσει την ενημέρωση εφόσον ο οφειλέτης δηλώνει απροθυμία ή δυσχέρειες ανταπόκρισης. Η τηλεφωνική επικοινωνία στο χώρο εργασίας του οφειλέτη επιτρέπεται μόνο εφόσον ο συγκεκριμένος τηλεφωνικός αριθμός έχει δηλωθεί

από αυτόν ως μοναδικός αριθμός επικοινωνίας και η επικοινωνία πραγματοποιείται κατά τρόπο που δεν επιτρέπει την γνώση τρίτων για το σκοπό ή το περιεχόμενο της επικοινωνίας. Δεν επιτρέπεται η επικοινωνία των Εταιρειών με τους οφειλέτες μετά την έναρξη δικαστικών πράξεων ή της αναγκαστικής εκτέλεσης».

3. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 5 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') προστίθεται μετά τη λέξη «όπως» η λέξη «ιδίως». Στο τέλος του άρθρου αυτού προστίθενται οι ακόλουθες περιπτώσεις:

«13. Η όχληση του οφειλέτη όταν αυτός πάσχει από σοβαρή ασθένεια.

14. Η επικοινωνία με τον οφειλέτη για οφειλές για τις οποίες έχει προβεί σε δικαστικές ενέργειες αμφισβήτησης.

15. Η επικοινωνία, η ενημέρωση ή η διαπραγμάτευση με οποιονδήποτε τρίτο για τις οφειλές χωρίς τη συναίνεση του οφειλέτη.

16. Η προσέγγιση γειτόνων, της οικογένειας ή του εργοδότη του οφειλέτη με σκοπό την γνωστοποίηση πληροφοριών ή οποιαδήποτε αίτηση παροχής πληροφοριών σχετικά με την φερεγγυότητα του οφειλέτη.

17. Η επικοινωνία με τον οφειλέτη αν αυτός έχει ζητήσει η επικοινωνία να γίνεται με τον πληρεξούσιο δικηγόρο ή άλλο εκπρόσωπό του.

18. Η άσκηση πίεσης ή παρότρυνση για ρευστοποίηση των περιουσιακών του στοιχείων προκειμένου να εξοφλήσει τις οφειλές του.

19. Η άσκηση πίεσης για αναχρηματοδότηση του χρέους, για μεταφορά δανείων ή για διακανονισμό.

20. Η επικοινωνία για οφειλές που έχουν παραγραφεί ή για έξοδα που δεν προβλέπονται με βάση την οικεία σύμβαση.

21. Η παραπλάνηση του οφειλέτη για την νομική θέση του και τα δικαιώματά του.

22. Η αποστολή επιστολών ή μηνυμάτων στον οφειλέτη που τον καλούν σε εξόφληση με την απειλή έναρξης δικαστικών διαδικασιών ή διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης.

23. Η παραπλάνηση του οφειλέτη ότι ενημερώνεται από υπάλληλο του δανειστή.

24. Η επικοινωνία με τον οφειλέτη εφόσον αυτός έχει υποβάλει αίτηση για ρύθμιση των οφειλών του σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 4 του ν. 3869/2010 (ΦΕΚ 130 Α)».

4. Στο τέλος της τρίτης παραγράφου του άρθρου 6 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') προστίθενται τα ακόλουθα:

«Πριν την έγγραφη παροχή των στοιχείων και τουλάχιστον για τρεις ημέρες μετά από αυτή οι Εταιρείες υποχρεούνται να απέχουν από οποιαδήποτε περαιτέρω όχληση ή επικοινωνία».

Άρθρο 20

Καταγραφή των επικοινωνιών και οχλήσεων

1. Στο τέλος του άρθρου 6 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') προστίθενται παράγραφοι 7 και 8 που έχουν ως ακολούθως:

«7. Οι Εταιρείες τηρούν ηλεκτρονικό αρχείο στο οποίο καταγράφονται όλες οι τηλεφωνικές επικοινωνίες προς τον οφειλέτη, και ειδικότερα η ημερομηνία, η ώρα, η οφειλή για την οποία έγινε η επικοινωνία και τυχόν δήλωση του οφειλέτη για άρνηση περαιτέρω επικοινωνίας. Τα στοιχεία αυτά καταστρέφονται μετά την πάροδο έξι μηνών από την τελευταία επικοινωνία. Τα ανωτέρω στοιχεία απαγορεύονται να χρησιμοποιηθούν για οποιονδήποτε σκοπό πέραν του ελέγχου της εκτέλεσης της σύμβασης από τον δανειστή ή της τήρησης των διατάξεων του παρόντος νόμου. Οι Εταιρείες οφείλουν να παρέχουν, μετά από αίτηση του οφειλέτη ή, εφόσον έχει υποβληθεί σχετική καταγγελία, της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, εντός δέκα ημερών και χωρίς επιβάρυνση αντίγραφο με τα στοιχεία των τηλεφωνικών επικοινωνιών που προέβησαν προς τον συγκεκριμένο οφειλέτη.

8. Οι εταιρείες παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών οφείλουν να χορηγούν χωρίς επιβάρυνση στον οφειλέτη ή, μετά από καταγγελία και αίτημα του οφειλέτη, στον Γενικό Γραμματέα Καταναλωτή του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, και εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης, κατάσταση με τα συνδεδετικά δεδομένα συγκεκριμένων τηλεφωνικών παροχών προκειμένου να ελεγχθεί καταγγελία για παραβίαση των διατάξεων του παρόντος νόμου καθώς και τα στοιχεία του κατόχου της τηλεφωνικής παροχής από την οποία πραγματοποιήθηκε η επικοινωνία με τον οφειλέτη».

2. Στο τέλος της παραγράφου 5 του άρθρου 7 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') προστίθεται εδάφιο που έχει ως ακολούθως:

«Αν η Εταιρεία κατά τη λειτουργία της παύσει να πληροί τις προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο, ο Υπουργός Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με αιτιολογημένη απόφαση του διατάσσει τη διαγραφή της από το Μητρώο».

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 8 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Υπό τις προϋποθέσεις που ορίζει ο Ν. 2472/1997, οι Εταιρείες καταγράφουν υποχρεωτικώς το περιεχόμενο κάθε τηλεφωνικής επικοινωνίας με τον οφειλέτη. Το περιεχόμενο της καταγραφής δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί σε βάρος του οφειλέτη, δικαστικώς ή εξωδίκως, και διατηρείται από τις Εταιρείες υποχρεωτικώς για τρεις μήνες. Με την πάροδο των τριών μηνών η καταγραφή καταστρέφεται εκτός αν αιτηθεί τη διατήρησή της ο οφειλέτης ή μετά από καταγγελία αυτού η Γενική Γραμματεία Καταναλωτή. Κατά την έναρξη της επικοινωνίας ενημερώνεται ο οφειλέτης για την καταγραφή της συνομιλίας, τη χρονική διατήρησή της και ότι η καταγραφή γίνεται για τη διασφάλιση των δικών του δικαιωμάτων και μόνο. Υπεύθυνος

επεξεργασίας του σχετικού αρχείου είναι ο δανειστής, ο οποίος μπορεί να αναθέτει την τήρησή του στην Εταιρεία. Η διατήρηση της καταγραφής επιτρέπεται και όταν οι Εταιρείες προβαίνουν, στο πλαίσιο ανάθεσης από τους δανειστές, σε ρύθμιση ή διακανονισμό οφειλής, μετά από ενημέρωσή του, για το σκοπό παροχής αποδεικτικών στοιχείων της πραγματοποιηθείσας εμπορικής συναλλαγής. Στην περίπτωση αυτή οι Εταιρείες υποχρεούνται να κοινοποιούν εντός δέκα ημερών στον οφειλέτη πρακτικό του διακανονισμού. Δεν επιτρέπεται η κατά τον παραπάνω τρόπο σύναψη ρύθμισης ή διακανονισμού που επιδεινώνει τη θέση του οφειλέτη ή δεν μπορεί προδήλως να τηρηθεί με βάση τα εισοδήματα και τις δυνατότητες του οφειλέτη. Η επικοινωνία με τον οφειλέτη και ο διακανονισμός με αυτόν δεν οδηγούν σε αναγνώριση της οφειλής εκ μέρους του οφειλέτη. Οι Εταιρείες υποχρεούνται να χορηγούν ηλεκτρονικά αντίγραφα των καταγεγραμμένων επικοινωνιών με τους οφειλέτες στην Γενική Γραμματεία Καταναλωτή στο πλαίσιο του ελέγχου σχετικών καταγγελιών μέσα σε δέκα ημέρες από τότε που θα τους ζητηθεί».

4. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 9 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Απαγορεύεται η εκχώρηση απαιτήσεων του δανειστή στις Εταιρείες, σε δικηγόρους και δικηγορικές εταιρείες. Σε περίπτωση εκχώρησης απαίτησης Δανειστών προς τρίτους ο εκδοχέας που δεν έχει έδρα στην ελληνική επικράτεια οφείλει να ορίσει αντίκλητο σε αυτή κατά το άρθρο 142 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και να τον γνωστοποιήσει στον οφειλέτη.»

Άρθρο 21

Επέκταση απαγορεύσεων σε δανειστές και τρίτους

1. Μετά το άρθρο 9 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') προστίθενται τα ακόλουθα άρθρα:

«Άρθρο 9Α

Απαγόρευση ενημέρωσης

1. Σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν είναι δανειστές ή σε εταιρεία που δεν εμπίπτει στην περίπτωση 3 του άρθρου 3 απαγορεύεται η κατ' επάγγελμα ενημέρωση οφειλετών και γενικά κάθε όχληση αυτών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις. Οι διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 1 και 4 και 5 του παρόντος νόμου ισχύουν και για τους δανειστές.

2. Όταν η ενημέρωση έχει ανατεθεί σε Εταιρεία, οι χρονικοί και ποσοτικοί περιορισμοί εφαρμόζονται αθροιστικά για τον δανειστή και την εταιρεία.

3. Μετά την έναρξη δικαστικών πράξεων, της αναγκαστικής εκτέλεσης ή και κατά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες αυτών των διαδικασιών ενώπιον των δικαστηρίων απαγορεύεται η κατ' επάγγελμα ενημέρωση του οφειλέτη. Για τους δανειστές εφαρμόζεται το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1.

Άρθρο 9Β

Επικοινωνία δικηγόρων με οφειλέτες

1. Ο πληρεξούσιος δικηγόρος του δανειστή μπορεί να επικοινωνεί με τον οφειλέτη με σκοπό την επιδίωξη εξώδικου ή δικαστικού συμβιβασμού και να προτείνει διακανονισμό πληρωμής σε οποιοδήποτε στάδιο. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να ανακοινώνει το όνομά του, τα στοιχεία επικοινωνίας με αυτόν, τα στοιχεία του δανειστή και το ύψος της οφειλής. Εφόσον ο οφειλέτης έχει ορίσει δικηγόρο ή άλλο εκπρόσωπό του ο δικηγόρος του δανειστή οφείλει να επικοινωνεί με αυτόν. Κατά την επιδίωξη αυτή απαγορεύεται η επικοινωνία από πρόσωπο που ενεργεί για λογαριασμό του δικηγόρου και δεν είναι δικηγόρος ή ασκούμενος δικηγόρος. Ο δικηγόρος έχει υποχρέωση να απέχει από περαιτέρω επικοινωνία με τον οφειλέτη αν αυτός δηλώνει απροθυμία γι' αυτήν.

2. Ο δικηγόρος δεν επιτρέπεται να ασκεί άμεση ή έμμεση πίεση, ψυχολογική ή μη, προς τον οφειλέτη, να απευθύνεται σε αυτόν με περιφρονητικό τρόπο ή να τον εκφοβίζει, να ενεργεί με δόλιο τρόπο, να προκαλεί στον οφειλέτη απώλεια δικαιωμάτων ή επιπλέον επιβαρύνσεις. Το άρθρο 5 περ. 1 έως 21 εφαρμόζεται αναλογικώς.

3. Κατά τις δικαστικές ή εξωδικαστικές ενέργειες είσπραξης της απαίτησης ο δικηγόρος οφείλει να συμμορφώνεται προς τις επιταγές σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και να κατανοεί τη δύσκολη θέση του οφειλέτη. Απαγορεύεται να παρευρίσκεται στις πράξεις αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός αν λόγοι ανωτέρας βίας το επιβάλλουν ή αν έχει λάβει σχετική άδεια από τον οικείο δικηγορικό σύλλογο.

4. Οι υπάλληλοι του άρθρου 11 υποχρεούνται για κάθε παράβαση του παρόντος νόμου από δικηγόρο να προβαίνουν σε αναφορά προς τον οικείο Δικηγορικό Σύλλογο, προκειμένου να τηρηθούν οι οικείες διατάξεις.

Άρθρο 22

Κυρώσεις – αρμοδιότητες ελέγχου

1. Στο τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι παραπάνω κυρώσεις επιβάλλονται και σε δανειστές και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που παραβαίνουν τις διατάξεις του παρόντος νόμου, με την επιφύλαξη του ειδικότερου άρθρου 9β παρ. 4».

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 10 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') μετά τη φράση «σε βάρος των Εταιρειών» προστίθεται η φράση «και των λοιπών φυσικών ή νομικών προσώπων».

3. Στο άρθρο 11 του ν. 3758/2009 (ΦΕΚ 68 Α') απαλείφεται η λέξη «αυτοτελής». Το υφιστάμενο Τμήμα Μητρώου του άρθρου αυτού εξακολουθεί να λειτουργεί ως αυτοτελής μέχρι την ένταξή του, με Προεδρικό Διάταγμα, με το οποίο ρυθμίζεται η οργάνωση και λειτουργία της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή και το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των αρμόδιων κατά τις οικείες διατάξεις υπουργών, σε Διεύθυνση της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή.

Άρθρο 23

Έναρξη ισχύος του νόμου

Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.